

TĖVIŠKES ZIBURIAI

Nr. 4 (109)

TORONTO, Ontario, 1952 m. Sausio (January) mėn. 24 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRASTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

TYLĖTI ILGIAU NEBEGALIME

Ilgai mes patys sau priekaištavome, kad tūnoms susitraukę ir tylime, nebandomė pralaužti viso pasaulio tylos samokslą prieš mūsų tautai ir kraštui okupanto daromas Dangaus keršto šaukiančias skriaudas. Oficialieji mūsų rezistenciniai organai vis ragino būti kantriems, nes laikas dar neatėjęs, o galva sienos nepramuši.

Bet šiandien padėtis jau pasikeitė. Šaltasis karas tarp Vakarų ir Rytų priėjo tokio laipsnio, kad pavergtosios tautos jau prisimenamos ir pasaulinėje tribūnoje. Pasaulio politikai ir delegacijų nariai jau grobystę grobsto pavergtųjų tautų atstovų skundus bei pateikiamąją medžiagą. Prieš šią JT plenumo sesiją mūsų skundai su gausia medžiaga, kartu su kitų pavergtųjų tautų atstovais, išteikti Valstybės Departamentui Vašingtone. Sesijos metu VLIKo pirmininkas ir VT Užsienio Tarnybos Valdytojas Sesijos pirmininkui Nervo iškėlė raštą, prašantį atkreipti dėmesį į aną Vašingtone iškeltą memorandumą ir paskirti komisiją patikrinti genocido aktus Lietuvoje. Pagaliau panašaus pobūdžio dokumentai, dar su pridėtais memorandumais apie deportacijas kiekviename krašte, Pabaltijo diplomatų, kartu su kitų pavergtųjų tautų komitetų atstovais, išteikti JT generalinio sekretoriaus pavaduotojui p. Cohen.

Visa tai atlikta priešus išvados, kad atėjo metas, kada galimas tikėtis, kad pavergtųjų klausimas gali būti kurios nors valstybės pasiūlytas į JT darbotvarkę. VLIKo pirmininkas ir VT Užsienio Tarnybos valdytojas, lankydami Paryžiuje ir pasitarę su ten esančiais mūsų politiniais veikėjais, sekanciais JT darbus bei nuotakas, priėjo išvados, kad laikas ir diplomatine kovą įjungti ir lietuvių išiečių bei tremtinių mases. Šito spren-

dimo vaisius buvo jų abiejų atsišaukimas į viso pasaulio lietuvių lauzti tylos samokslą laisvais JT plenumo nariams. Šito sprendimo vaisius yra, pereitame "TŽ" Nr. paskelbtas raginimas protestuoti prieš p. Roosevelties pareiškimą žurnalistams, kuris aną tylos samokslą bando pateisinti ir pagrįsti.

Kad tas sprendimas nebuvo netikslus rodo ir nauji atgarsiai. Stai visose JAV nuaidėjo p. Roosevelties pareiškimo pasmerkimas įtakingiausio JAV katalikų laikraščio "America" skiltyse; štai grupė kongresmanų respublikonų pasirašo reikalavimą, kad pavergtųjų tautų klausimą JT plenumo iškeltų JAV delegacija. Vistiek kokiais sumetimais jie tai daro. Tai rodo, kad klausimas darosi aktualus.

Iš visų lietuviškųjų kolonijų ateina žinių, kad raštai JT delegatams gausiai siunčiami. Torontas bei pavienių laisvų dar siunčia bendrą su daugybe parašų, kurių jau yra pririnkta keliolika šimtų. Beabejo, yra siunčiami ir protestai dėl p. Roosevelties pareiškimo.

Gyvename karštą laikotarpį, tad turime budėti ir pasirodyti verti savo laisvės kovotojai bei kėnciančių brolių gynėjai. Raštą parašyti ne kiekvienas pajėgia, ypač svetima kalba, bet kiekvienas gali nusirašyti, pagaliau spausdintą panaudoti. Juk tam tik voko ir oro pašto ženklų teirika. Tiek nedaug! Nejaugi kiekvienas negalime nors 10 laisvų išsiųsti? Kanadiečiai į Europą tai kainuos vos \$1.50, o amerikiečiai dar mažiau. Rašyti dar ir dabar nevelu, nes JT plenumas greit savo darbą dar nebaigs. Numatoma, kad užtruks bent iki vasario vidurio. (Šia proga primintina, kad p. Austin iš adresatų tenka išskirti, nes jis tebeguli Niujorko ligoninėje, o JAV delegacijai Paryžiuje vadovauja p. Rooseveltiene).

VENECUELA UŽ LIETUVĄ

Vyskupo Brizgio misija Pietų Amerikoje

Vykstantį į Pietų Ameriką religiniais reikalais vysk. V. Brizgį VLIKo Vykdomoji Taryba įgaliojo aplankyti visą eilę P. Amerikos valstybių, prašydama, kad jis painformuotų vyriausybes, spaudą ir visuomenę apie Lietuvos padėtį ir paprašytų paremti mūsų kovą už laisvę, o ypač P. Amerikos vyriausybes paprašytų paremti mūsų pastangas, kad į artimiausią JTO sesijos programą būtų įrašytas Lietuvoje ir kituose bolševikų pavergtuose kraštuose vykdomo genocido klausimas. Vyskupas V. Brizgys yra taip pat VT įgaliojamas padėti Lotynų Amerikos spaudai ir visuomenei už jų simpatijas, ligi šiol parodytas mūsų tautai. Ta proga Užsienio Reikalų Tarnyba paruošė specialią prėmėmorią, kurioje atvaizduojama dabartinė Lietuvos padėtis, aprašomi ją atstovaujantys veiksniai ir išryškina Lietuvos aspiracijos su jos šiandieniniais rūpesčiais.

Dabar vyskupo V. Brizgio dėka lietuvių ir pavergtos mūsų tėvynės vardas vėl skamba Venecuelos spaudoje, o visi didieji sostinės dienraščiai, kaip "Universal", "Esfera", "La Religion" ir "National", deda pirmuosiuose puslapiuose ir geriausiose vietose jo atvaizdą, nuotraukas, kaip jis buvo sutiktas tenykštės lietuvių bendruomenės, su juo pasikalbėjus apie dabartinę gyvenimą bolševikų pavergtoje Lietuvoje ir tt. Tai yra pirmasis Lietuvos vyskupas, kurs lanko Venecuelos žemę.

Kaip praneša mūsų specialus bendradarbis, vyskupas V. Brizgys į Venecuelos sostinės Caracas aerodromą Maiguetijoj, esančioj 20 mylių atstumu už miesto, atskrido iš JAV lėktuvu. Jau iš vakaro visi didieji sostinės dienraščiai ta proga plačiai krašto visuomenę supažindino su Lietuva ir laukiamo svečio asmenybe.

Ten jo jau iš anksto laukė Venecuelos PLB bendruomenių centro valdybos ir Caracas skyriaus atstovai, skautai ir skautės, lietuviškieji, apsirėngusios taut. drabužiais ir veik visai Caracas lietuvių, turintieji automobilius. Iš Caracas atvykęs spec. muitinės valdininkas ypač greitai sutvarkė visus formalumus. Paskum visa mašinų eilė pasikėlė į vieno km. augštyje esančią sostinę, kur puošniame Venecuelos Panteone svečias padėjo Venecuelos lietuvių bendruomenės vardu prie Bolivar kapo vainiką. Paskum La Vegas bažnyčioje atlaikė pamaldas lietuviams, savo pirmąsias P. Amerikos žemynė.

Tą pačią dieną keletos dienraščių korespondentai turėjo pasikalbėjimą, kuriuos paskum plačiai pagarsino per spaudos puslapius, nupasakodami Ganytojo misiją ir kėnciančios Lietuvos vargus. Sausio 4-6 dd., turėjo vietos lietuviams religines konferencijas, net iki 11 val. nakties pats klausydami išpažintų. Per Tris Karalius atlaikė iškilmingas pamaldas, suteikė Su-tvirtinimo sakramentą ir dalyvavo jo garbei Caracas bendruomenės suruoštame pobūvyje, kurio metu buvo dalinamos Kalėdinės dovanos lietuvių vaikams. Venecuelos prezidento žmona atsiuntė lietuviukams 4 dėžes žaislų, o svečių parūpinkti — savo sekretore.

Vyskupas Brizgys padarė visą eilę oficialių vizitų, tarp jų nuncijui mons. Lombardi, Caracas arkivyskui, kuris jį pakvietė pietų, ir kt. Ateity jis numato aplankyti ir kai kuriuos žymesnius valdžios pareigūnus. Lietuviams tolimesnėse kolonijose vizituoti viena lėktuvų bendrovė paskyrė keletą bilietų. Iš jų vyskupas Brizgys yra pasiryžęs aplankyti bent keturias.

Kanada ratifikuos genocido konvenciją

Vengrų tautinės tarybos Niujorko prezidentas Msgr. Bela Varga, prisijungdamas Kanados vyriausybei platų memorandumą — knygą "Genocidas per deportacijas", prašė kuo greičiau ratifikuoti genocido konvenciją. Kanados vyriausybė, atsakydama pareiškia, kad jos ratifikavimas priklausys nuo dabar JT Paryžiuje sprendžiamo juridinio klausimo, būtent ar galimas konvencijos ratifikavimas su sąlygomis, kaip tai padarė Filipinai ir Bulgarija. Kai šis klausimas bus išspręstas Tarptautinio Teismo ir JT Tarptautinės teisės komisijos, Kanada Genocido konvenciją ratifikuosianti.

Vokiečių kariuomenės branduolys

V. Vokietijos vyriausybė nutarė, kaip tik bus galutinai sutarta dėl jungtinės Europos 6 valstybių armijos, tuojau pasiekti prie ginklo 60.000 buvusių karių, kurie sudarytų kadra numatomom suorganizuoti 12. divizijų. Jie bus šaukiami savanoriais, o kad neįstotų nepageidaujamo elemento, busia panaudoti daviniai protokolų vakariečiams apklaušinėjant belaisvius patekusių karių. Tokių dokumentų jau esą sukaupta apie 12 tonų. Po 5 mėnesių apmokymo amerikiečių ir britų instruktorių priežiūroje busia pašaukta dar apie 85 tūkstančiai naujokų.

Iš minėtųjų 60.000 15.000 numatoma bus buvusių lakūnų, nes sąjungininkai nutarė leisti Vokietijai iki 1954 m. sukurti ir taktinę karo aviaciją — daugiau 1000 lėktuvų. Tikras jų skaičius esanti kariška paslaptis. Tačiau aviacijos pramonės Vokietijoje nebus kuriama. Ją lėktuvais aprūpins JAV ir D. Britanija.

Lenkų kaina

Londoninės Lenkų vyriausybės generolas Mykolas Tokarzewskis; Kalėdų šventėms atvykęs į Montrealį pas savo žmoną ir vedusią dukrą, lankydamasis Otavoje The Ensign korespondentui pareiškė, kad lankydamasis Vašingtone ir Otavoje gen. Anders pasiūles atgaivinti savo vadovautąjį Lenkų armijos II korpusą. Zmonių, esą, pakaktų, nes tarpe 500.000 lenkų tremtinių vien veteranų esą 103.000. Anders nurodęs, kad Europos gyrimo armijoje nesant lenkiškų dalinių, sovietizuotoji lenkiškoji armija negalėsianti būti patraukta karo atvejy, ypač kai prieš ją stovėsianti kuriamoji vokiečių armija. Anders, be to, nurodęs, kad sukūrus lenkų korpusą JAV ir Kanadai nereikėsia tiek savų karių siųsti į Europą.

Bet Vašingtonas ir Otava neprimė vienintelės jo sąlygos — atšaukti Varšuvos vyriausybės pripažinimą ir pripažinti londonišką Lenkų vyriausybę. Be šios sąlygos, nei lenkai, nei kitos sovietų pavergtos tautos negalėtų rasti aiškių laisvės vilčių.

Tuo būdu dabar aišku, ko pernai po JAV ir Kanadą važinėjo gen. Anders. Ar jam buvo atsakyta, kad dar ne metas ar išvis klausimas nesvarstytas, gen. Tokarzewskis nepasakė. Ar šį pasikalbėjimą jis davė savo vyriausybės sprendimui ar savo iniciatyva, tuo tarpu taip pat neaišku. Aišku tik, kad tuo tarpu Lenkijos legiziacija Paryžiuje pripažįsta tik Kubą, Ispaniją, Airiją, Libanoną ir Vatikaną.

Prieš p. Roosevelties pareiškimą

Pereitame "TŽ" numery mes išspausdinome oficialų raginimą reikšti protestą dėl p. Roosevelties pareiškimo, kad sovietų vykdomo genocido negalima būtų įrodyti. Toronto lietuvių susirinkimas, įvykęs gen. konsulo Budrio apsilankymo proga, įpareigojo Apylinkės LOKA visos kolonijos vardu pasiųsti protesto raštus Valstybės sekretoriui Mr. Dean Acheson. Free Europe ir pačiai p. Rooseveltienei. Kaip girdėti, panašų protesto raštą yra pasiuntę ir pavieniai asmenys. Mes čia spausdiname protesto raštą Valstybės sekretoriui, kuris, nemokančių kalbos ir negalinių parašyti savarankišką raštą, galėtų būti lengvai panaudotas asmeniškai tik daugiskaita (We) pakeitus į vienaskaitą (I). Mes čia tik išleidžiame baigiamąją formulę, kurioje kalbama, kad LOK šį raštą siunčia įpareigotas susirinkimo, visų Toronto lietuvių vardu ir tt. Kreipiame šia proga dėmesį, kad JT sesijos darbai paskutinėmis žiniomis, baigsis vasario 9-15 d.

Mr. Dean Acheson,
Secretary of State,
Washington, D.C.

Re: Statement of Mrs. Franklin D. Roosevelt to the press correspondents. (See New York Herald Tribune of December 31, 1951).

Dear Sir,

The suffering countries behind the Iron Curtain and all the people in the world yearning for freedom and peace are placing all their hopes to-day in the U.S.A. During the last few years we have been given plenty of opportunities to admire the definite policy of U.S.A. foreign politics and the publicly expressed statements by the President, Mr. H. Truman; by you, Sir, and by other responsible statesmen condemning the Russian bolshhevik imperialism, the most ruthless oppression and continuing genocide of enslaved nations. With our admiration and gratitude we follow the struggle led by the U.S.A. for the freedom of all peoples of the world. Mr. Secretary, full of admiration, we listened to your frank and right replies to the insulting reproaches of the Foreign Minister of the Soviet Union, Mr. A. Vishinsky, at the beginning of the present session of U.N., especially in the matter of the Mutual Security Act. We admired your open statement that the U.S.A. have pledged their responsibility according to their international guarantees to restore the freedom and democracy of the countries in Eastern Europe; and that in this matter they did not acknowledge the right to Soviet Russia for any reproaches whatsoever, since she herself has destroyed those freedoms and expanded her subversive activities throughout the whole world.

We expect that the U.S.A. will fulfil her great mission as defender of freedom, in supporting the complaints of the enslaved countries by entrusting her delegation at the U.N. to raise the question of liberation of the enslaved countries and the holding up of the genocide being carried out in those countries. Therefore we were very much disappointed by the statement of Mrs. Franklin D. Roosevelt, the deputy leader of the delegation, to the representatives of the press in New York that it would not be possible to prove the oppression and genocide as imposed by Soviet Russia (as reported in the New York Herald Tribune, dated Dec. 31, 1951).

It is painful to read such statements, since most of us have seen with our own eyes and went through such terror and felt the meaning of the genocide politics already existing in 1940 and 1941; and now the outcries of lost hope and the echoes of suffering of those who remained in their own country, many of whom are now suffering in concentration camps in Siberia, outcries of our parents, brothers, relations and friends come through to reach us.

To you, Sir, these facts are known in the usual diplomatic way and through the material of evidence presented to you by our organs of resistance and diplomatic representatives. Because of these reasons and facts we must vigorously protest the statement of Mrs. Fr. D. Roosevelt.

This statement contradicts most obviously those of the President, of yourself and of many other U.S. delegations; it also speaks out against human principles. We shudder to read this statement of the former chairman of the Commission on Human Rights and of the present delegate of the U.S.A.

We believe, Sir, that you and the President will conclude in the right way as a result of this information. We believe that we, as well as the rest of the world yearning for freedom and peace will continue to regard the U.S.A. as the country of freedom, anxious to restore freedom everywhere.

Yours respectfully

POLITINĖS VEIKLOS LAUKAI PLEČIASI

Spaudos konferencija • ALTas Valstybės Departamente • JAV spaudos simpatijos mums • Free Europe ir ABalsas • Pabėgėlių demaršas • ALT ir VV konferencija Vašingtone • Sidzikauskas į Europą • Lietuvių spaudos konferencija • Katalikai puola Rooseveltiene • Respublikonai kelia genocido problema.

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

Lietuvių žurnalistų niujorkiečių 6-toj spaudos konferencijoje sausio 16 d. dalyvavo in corpore vice L. Patariamioji Grupė, "Tremties", "Ateities", "Draugo", "Naujienu", "Vienybės", "Dirvos", "Darbininko", Ginkaus Radijo, MSM ir Jūsų savaitinio bendradarbiai. Po pirm. Sidzikauskas įvadą bei V. Vaitiekūno perskaityto Grupės pranešimo uždavė visą eilę klausimų. Sidzikauskas pastebėjo, jog jis pats tik ką grįžęs iš pasitarimų su ALT ir amerikiečių pareigūnais Vašingtone, sausio 16 d. išskrendas į Europą, kur dalyvausias Centro ir Rytų Europos Komisijos prie Europinio Sąjūdžio konferencijose. Paskutiniųjų dienų įvykiai, persitvarkymai vyriausybų tam tikrose departamentuose vis labiau patvirtina nuomonę, jog sprendimų valandos artėja. Sausio 7 d. CEEC komitetas, sutelkęs 12 tautų 23 demokratinių grupių atstovus, pasiuntė dviems didiesiems Trumanui ir Churchillui telegramą. Joje prašoma "parengti atitinkamus planus 120 milijonų Rytų ir Vidurio Europos žmonių išsivimui iš sovietinio imperializmo jungo", nes tik šias tautas išvadavus galima tikėtis taikos Europoje ir visame pasaulyje.

Kita telegrama Europos Patariamajai Tarybai pabrėžiama, jog siekiant taikos Europoje,

nuoseklumas reikalauja į apjungimo parengiamuosius darbus įtraukti taip pat ir Rytų bei Vidurio Europos šiuo metu pavergtas tautas.

P. Sidzikauskas iš Londono vyksias į Paryžių, Strasburgą, o tada šoktelsias ir į "Vlikingeną". "Vienybės" redaktorius užsigėdus tiktumo, buvo paaiškinta, jog Sidzikauskas be abejo joms perduos Amerikoje esančių lietuviškųjų veiksmų nuomonę dėl VLIKo ir Lozoraičio ginčo. Jau spaudai pranešime PaLieGrupė pasisakė pripažįstanti VLIKą lietuvių tautos politinės valios reiškėju ir vykdytoju, Lietuvos išlaisvinimo kovai vadovaujančiu organu: LPG ir ALT tačiau savo ruožtu yra "savo uždavinių ir kompetencijos ribose savarankiškos institucijos". Šių visų veiksmų koordinavimui Grupė yra parengusi savąjį planą, kuris buvęs aptartas paskutiniojoje konferencijoje Vašingtone. Iš naujųjų paskyrimų Grupės pranešime buvo suminėti D. Krivicko paskyrimas ekspertu sov. Lietuvos įstatymdavystei tyrinėti prie JAV kongreso bibliotekos, kur jau dirba V. Biržiška ir tiek triukšmo sukėlusio V. Rastenoje pavidimas į naujai prie NCFE sudarytą "Informacijos ir Studijų Centrą", kur vėliau prie jo bus priskirti dar pora asmenų. Buvo prisiminta "tam tikrų

veiksmų tam tikra intervencija", sukludžiusi Radio Free Europe lietuviškas, latviškas ir estiškas translacijas. Tačiau yra pagrįstos vilties, kad klūtys bus įveiktos. Buvo labai įdomus Grupės išsiskaidavimas institucijų, su kuriomis ji bendraujanti, vykdydama savo uždavinius: "VLIKas, ALTas, Lietuvos respublikos pasiuntiniai Vašingtone ir Paryžiuje, Nat. Cotee Free Europe, estų ir latvių komitetas CEEC, "Tuesday Panel" ir kiti Lietuvos ir satelitinii kraštų egziliniai veiksniai taip pat su ukrainiečiais ir gudais, kurių tarptautinė padėtis nors ir esanti skirtinga, bet jų tautinės aspiracijos ir vaidmuo ateities Europoje negalės būti paneigtas". Sidzikauskas pastebėjo, kad mūsų padėtis, nors geresnė kaip ukrainiečių ir gudų, kolkas yra prastė negu jėga užgrobtų satelitų, dėl to sovietų taip gudriai pravestą LTSR "savanorišką įsijungimą".

Numatoma, jog 7-oji konferencija, būsiama sukviepta pirmininkui grįžus iš Europos.

Vienu iš paskutiniųjų DP transportų į Niujorką sekmadienį atvyko Lietuvos universitetų profesorius, aktyvus lietuvių politikos veikėjas J. Brazaitis. Manoma, jog apsisistos čia, o įkurdinęs šeima, grįšias atgal.

Amerikos Lietuvių Taryba sausio 15 d. 6 val. vakare netikėtai buvo priimta JAV-bių pirmojo State pasekretoriaus James Webb. Delegaciją jam pristatė pavergtųjų Rytų tautų prietelius Pensilvanijos atstovas Daniel J. Flood. Amerikiečių augštieji pareigūnai parodė didžiausią susirūpinimą (Nukelta į 3 psl.)

mianti ir jos ginklavimosi įnašas prašokas du trečdalius visos Europos ginklavimosi pajėgumo. D. Britanija, JAV, Prancūzija ir Vokietija pradeda kurti vieną laisvą bendruomenę visa generacija anksčiau negu to būtų buvę normaliai pasiekta, nes verčianti Sovietų politika. Didžioji Britanija turinti sunkumų, bet juos pati nugalėsianti, ir jis į JAV atvykęs prašyti ne aukso, bet plieno.

Churchill kongrese buvo sutiktas labai entuziastingai, jo kalba taip pat, išskyrus siūlymą siųsti kariuomenę į Suesą. Ir kongresas ir valdžia šitam siūlymui jokio palankumo nerodo.

Kiek yra žinoma, Churchill didžiausias laimėjimas yra pažadėtas 1 milijonas tonų geležies ir pažadas JAV oro bazių D. Britanijoje nenaudoti be jos pačios pritarimo bei abiems valstybėms tuojau tartis kaip tik iškilis koks karo pavojus. Tuo tarpu Churchill buvo priverstas liautis priešinesis dėl paskyrimo amerikiečio admiralo Atlanto laivyno vyr. vadu, turėjo pasisakyti už JAV dirguojamą politikos liniją Tol. Rytuose ir Europoje. Nebuvo pasiekta susitarimo dėl bendro kalibro ginklų, dėl pasikeitimo visomis atominėmis paslaptimis ir nepasisekė Churchillui gauti paramos D. Britanijos Viduriniųjų Rytų politikai. Iš visų šių nepasisekimų Churchill beabejo daugiausia priekaištus sulaukė dėl Atlanto laivyno vadovybės. Jis pats yra pasakęs, kad nevadovaušias vyriausybei, kuri leistų pažeisti imperijos pozicijas, o čia jos tikrai nestiprinamos.

Zinoma, kad buvo tariamasi dėl Atlanto Sąjungos aparato patobulinimo, dėl viceministerių tarybos pakeitimo pastovia Taryba bei dėl jos perkėlimo prie Eisenhowerio štabo, tačiau tai ne vien D. Britanijos ir JAV reikalas, tad galutinai dėlto, nieko ir nepaskelbta.

Edenas išvyko į Londoną tuojau grįžęs į Niujorką iš Otavos, o Churchill pereitą šeštadienį iš Vašingtono išvyko į Niujorką, o ši antradienį išplaukė namo.

Kituose pasaulio kraštuose mažai kas naujo. Korėjoje derybos tebestovi vietoje. Tebesiginčijama dėl belaisvių ir civilių repatriacijos. Iranas sutiko priimti JAV karinę paramą, bet nesutiko pasirašyti išpareigojimų pagal jų statomas sąlygas. Egipte neramumai tebestovėja, britams tenka daug kūr prieš partizanų panaudoti artileriją ir tankus. Kai D. Britanija paprašė JAV, Prancūzija, Norvegija ir Olandija, kurios daugiausia naudoja Sueso kanalą, prisiusti karo laivų prekiniių laivų apsaugai užtikrinti, Egiptas paskelbė protestą — esą, tai būtų Egipto teritorijos pažeidimas, taigi agresijos aktas.

JT plenumo aną šeštadienį Višinskio sukelta sensacija praeitą savaitę pasibaigė niekučiu. Jis pasiūlė teoretiskai maždaug tą patį, ką senai siūlo vakariečiai — kad atominės bombos būtų uždraustos ir ginklavimosi kontrolė būtų įvesta vienu metu. Tačiau, kai vakariečiai paprašė paaiškinti, kaip kontrole sovietai supranta, Višinskis tik pasiklojo, bet nieko naujo nepasakė. Dėl to jo siūlymas 53 balsais prieš 5 perduotas naujajai nusiginklavimo komisijai.

JT plenumo darbu pabaiga

Šiai JT plenumo sesijai buvo numatyta darbus baigti vėliausiai sausio 26 d. Tačiau niekas netiki, kad iki to meto darbai būtų baigti. Tikimasi, kad darbai galės būti baigti iki vasario 9 d., bet dauguma stebėtojų netiki, kad jie baigtųsi anksčiau vasario 15 d., pors ir skubinamasi.

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.
Prenumerato Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusm. \$2.50.
Kitur: metams \$4.50, pusm. \$2.50.

Imokėję nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais posto ženklais).

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3-4265

Gaila tų dienų jaunųjų

Taip dainavo Maironis, net neįsivaizduodamas, kad ant jo kapo kris ne tik ašaros senųjų, bet išsilies jaunųjų kraujas. Kad jo kūryba, kurią taip brangino lietuvių tauta, bus išraunama, naikinama, kaip "buržuazinio nacionalizmo" liekana.

"Gaila tų dienų jaunųjų, kurios praslinks be naudos", nes lietuviška mokykla išplėsta, išniekinta. Kas buvo brangu, miela ir šventa, šiandien didžiausia nuodėmė, už kurią kvepia mirtis. Kas buvo tavo idealas — dabar praeikimas. Kas buvo šlamštą — šodina ant uždarytų bažnyčių altorių. Mūsų jaunimui brukamos "naujos mokyklos" naujos gražios, iš kurių turi giedoti Stalino giesmes arba žūti. Mokykla virto propagandos lizdu. "Naujos mokyklos tiesos ir sąvokos" brukta brukamas ir mažųjų ir jaunųjų sąmonę, o jos priešingos viso pasaulio mokslui. Tu be prasmės trini mokyklos suola, nes šis "mokslas" tavęs neišves iš mokslo horizontus, nes jo tikslas tave suvirstinti, paversti aklu vergu ir įrankiu tavųjų tėvų žudymo ir savos žemės išdaviku.

O tu, jaunime, atplėtas iš mokyklos suolo ir pasiūstas mirti į apkasus už "naują" Europą, kuris savo gražiausias dienas praleidai pragariško ugnį ir skurdę ir baigėi savo odiseją baisiose belaisvių stovyklose.

Kas atlygins už mūsų jaunosios kartos skriaudas? Kas atlygins už jų sugriautą gyvenimą? Kas tars žodį naujose įaltose už mus?

Mes savomis rankomis atstatysime sugriautą mūsų Tėvynę. Mes savu darbu išsirsime dirvonus, kad juose vėl sulinguotų auksiniai javai, o sugriauti miestai gims nauji, su naujų katedrų varpais, šaukiančiais tautą į darbą atgimusios Tėvynės. Bet kas tau, jaunime, gražins gražias be tavo kaltės prabėgusias jaunąsias dienas skurdę ir vargę, su vergo jungu ant kaklo?

Si skriauda mūsų Tautai yra didžiausia ir sunkiausia išgydoma. Ten jaunieji beprasmiškai vargsta sovietiškoj "mokykloj" arba raudonarmėčio uniformoj (nekalbama apie jaunimą Sibire), o čia prirakinti prie mašinos ir darbo. Yra laimingųjų, bet jie suskaičiuojami pirštais, kurie siekia ir mokosi.

Reikia rasti galimybių kuo plačiau šią žaizdą gydyti, nes ilgiau užtrukus tremties dienoms, senosios kartos inteligentijai kaskart gestant, kas užkūš šias spragas? O kaip mums trūks atgimusioje Lietuvoje specialistų.

R. Medelis.

"NL" REDAKTORIUS APIE SAVO LAIKRAŠTĮ

Pereitų metų paskutiniame "T Ž" numerįje Montrealio kronikoje skaitėme paminėtą "Naujiųjų" gruodžio 10 d. išspausdintą A. Bevainio straipsnį "4 srovų laikraštėlis", kuriame "Nepriklausoma Lietuva" prikišama, kad ji skelbiamas apjungiant visas sroves, bet bešališkumo neišlaikanti ir per daug leidžianti reikštis savo skiltyse vienai srovei.

Kas ten gali atspėti, kas savoje šeimoje dedasi, bet, matyti, šis straipsnelis pataikė ant nuspaudos, kad "NL" redaktorius p. Kardelis "Naujiųjų" redakcijai parašė ilgą laišką, (š.m. sausio 11 d., Nr. 9), kuriame dėsto visus savo "vargus ir bėdas". Idomu aiškintis. Jis ne mums skirtas. Į mūsų pastabas "visas apjungiančio" laikraščio redaktorius reaguodavo tik koliodamasis. Čia p. Kardelis bus pajutęs kažką rimtesnio ir eina į Kanosą. Tad jo aiškintis gal bus įdomus ir mūsų skaitytojams.

P. K. pirmiausia sakosi A. Bevainio straipsnį laiką "tendencingą, turinčią tikslą pakenkti "NL". Toliau, pamiršęs ką anksčiau dėstė savo vedamuosiuose apie apjungimą "visų srovių", jų tarpe "ir nuosaikiųjų krikščionių demokratų", p. K. aiškina, kad "NL" leidžiančią KLCT su darą pirmiausia žmonės nepriklausą jokiai partijai. Toliau jai priklauso profesinės organizacijos, kaip siuvėjų, "joje atstovus turi rašytojai, Skautai, K. Darbininkų Draugija, Lietuvių Meno Akademija", o pagrindą sudarą KLCT skyriai visose lietuvių kolonijose. Iš partijų į KLCT įteina visi socialdemokratai.

Dyvinų dalykų p. K. pripasakojo! Informacijos dėliai galime pastebėti, kad beveik visos jo išvardytos organizacijos yra fikcija. Rašytojų draugijos Kanadoje jau seniai nebėra. Darbininkų Draugija yra prieš 10-12 metų mirusi organizacija, paties p. K. prikiama bene trečią kartą pasiūskiant porą jos buvusių narių, kai reikals yra. Nesijuo- kit bičiuliai, p. K., pasirodo, net L. Meno Akademiją turi! Tai kam ją taip ilgai nuo visuomenės slėpė? Pasiutusias įdomu, iš ko ji sudaryta. Turbūt, visi kultūrininkai bus labai dėkingi, jei p. K. tą paslaptį atskleis kada nors. S. K. KLCT priklauso skautai. Dėl to turėtų pasisakyti skautų vadai.

Kai dėl KLCT pagrindo, tai mes žinome vieną tokį skyrelį išlikusį nuo 1949 m. ir du šiaip taip

atgaivintus nesenai. Ar p. K. žino jų daugiau? Dar būtų mažas klausimėlis dėl vad. varpininkų arba valstiečių liaudininkų. Nejaugi jie nepriklauso KLCT, kai net partijos centro komiteto narys yra KLCT narys ir "NL" redaktorius? Kam slėptis?

Bet pati kramtinėlė p. K. laiško dar ne čia. Ji prasideda su kelia klupščiaimu prieš soc. demokr. Kązin, ar tie patikės?

Esą, bėpigu redaguoti partinį laikraštį. O jam tenka redaguoti nepartinį. (Partijos centro komiteto nariui būtų tikrai nepake- liama!) Jis spausdinąs straipsnius pagal partijas nerūšiuodamas. O toliau sako: "Socialdemo- kratų raštus ypač atydziai verti- nu, nes jų ir iniciatyvą ir šis laik- raštis sukurtas ir jam kryptis jų gi duota". Tesurandąs p. A. B. nors vieną socialdemokratą, kurio raštą būtų buvęs neišpaus- dintas.

P. Kardeli, susimaišei. Raštų pagal partijas nevertini, o social- demokratų "ypač atydziai" ver- tini. Nesiseka vinguriuoti... P. A. Bevainio siūlymas "duo- ti lygų balsą visoms 4 srovėms" esąs neįvykdomas, nes ne visi vienodai raša. Kas noris pasi- reikšti, turis rašyti.

Toliau p. K. vėl suklumpa sa- voro nepartinėje logikoje. Veda- muosiuose skelbė apjungias ir "nuosaikiuosius krikščionis de- mokratų", o čia rašo: "Visas krikščionių demokratų partijos blokas nusistatęs prieš", nes tu- ris savo laikraštį. Bet, p. Karde- li, juk pagal Tamstą, "TŽ" tik partinių fanatikų laikraštis. Ir to- liau juk taip vinguriuojama: "Manau, kad nuo socialdemo- kratų gražiai pradėto "NL" vėdi- mo linijos — kelti tai, kas visus lietuvius jungia, nenuklydau. Šioje srityje turiu jau ir tūlo pa- tyrimo, nes tremtyje teko reda- guoti laikraštį, kuris buvo irgi bendruomeninis, ne kurios nors srovės (gal galima p. K. priminti, kad teko redaguoti kartu su dviem kitais redaktoriais, ne vienu šeiminkaujamais). Ir dabar nuosirdžiai siekiu rimties, būti nešališkas, visokių įsitikinimų žmones vertinu lygiomis, jokiai srovei pirmenybės neskiiru". Jei pasitaiką kokius spragus, jei ko ne- paliečias, prašas rašyti. Terašą p. A. Bevainis, teparaginas vien- minčias. Ypač būsią miela gauti "daugiau pozityvius medžiagos, apimančios didžiulius žmonių reikalus, kurie yra susieti su po- litine, socialine santvarka, lais-

Pavergtieji dar nepalūžo

Priešinas kolektyvizacijai. Kauno inteligentija pasyvas pasipriešinimo židyns. Bolševikai ėmėsi priemonių.

Paskutinės žinios iš pavergtos tėvynės leidžia mums spėti, kad tautos moralė netik kad nepa- lūžta, bet kažkokios vilties stip- rinama rodo tendencijos stiprėti, kas bolševikų tarpe išaukė reakcija. 1951 metų pabaigoje sušauktame Lietuvos KP(b) C. Komiteto XI plenumo, pirmoje eilėje buvo svarstomi du pagrini- niai dalykai: 1) lietuvių ūki- ninkų "įstojustų" į kolchozus pa- syvi rezistencija; 2) Kauno lie- tuviškosios inteligentijos "beidė- jiškumas".

Pirmuoju klausimu ataką pra- vedė pats "ministras" drg. V. Augustinaitis. Pasidžiaugęs "mil- žiniški pakilusia lietuvių valstie- čių gerove", jis teigė, kad šie laimėjimai būtų buvę kur kas di- desni, jei "daugelyje Lietuvos ra- jonų nebūtų buvę prileista rim- tų Žemės ūkio artelių nuostatų pažeidimų". "Į "kaikuriuos" kolūkius, skundžius Augustinai- tis, buvo prasiskverbę buožiniai elementai. "Dar esama" kolūkių, kur galutinai nesuvisuomeninti arkliai ir inventorius, kaipur šis "suvisuomeninimas atliktas tik formaliai". Pavyzdį, kaip lietu- viai žemdirbiai stengiasi kaip nors prasitumti pro bolševikinio komaro laikotarpį, rodo Augus- tinaičio kaltinimas, jog "yra fak- tų, kai atlyginimas skiriamas ne už atliktą darbą, bet padidinti, arba pagal šeimos narių skaičių".

Eilėje kolūkių, Maskvos Lietuvai pristatytų, baudžiusios įstatai esą "neteisėtai laužomi, didinant sodybinius sklypus". Ministrui nesvarbu, kad tuo būdu kolūkie- čiai porai mėnesių ar metų to- liau nustums nuo Lietuvos bado smėklą. Jam tik rūpi, kad "sody- binių sklypų ir asmeninio kol- ūkiečio ūkio išpūtimas silpnina

visomeninį ūkį (kurio derliaus, kaip pasaulis mato, iš visos Ry- tų Europos planingai išskeliamą "didžiulias statybas šventojėje Rusijos motinėls" žemelėje). Augustinaitis, prielankiai "pava- duotojams" linksint galvomis paaiškina, kodėl demokratiš- kiausios nasaulyje darbininkų i- valstiečių valdžia" nenori, kad kolūketis sugebėtų iš kiek padi- dinto sklypo išlaikyti ožką ar avi... "turėdami didelį sodybi- nų sklypą, kolūkiečiai visą savo dėmesį skiria savo asmeniniam ūkiui ir kolūkiuose arba nedirba visiška arba labai mažai tedi- ba. Tai pakerta drausmę kolū- kiuose...". Pagal sovietinius kontrolierius "kolūkinę" žemę grobstyti dar padeda ir tai, jog kaikiuriuose kolūkiuose žemė dar nesuvesta į vieningą masyvą".

Plenumo lietuviški mąskolber- niai skubinosi paskelbti savo pe- netojams, jog "Druskininkų, Daugų, Varėnos, Kauno, Alytaus rajonuose" dar esama nemaža kolūkių, kur laužant Maskvos baudžiusios įstatus, tebėra nesu- visuomeninti arkliai. "Šiaulių srities Troškūnų, Ramygalos ir Klapėdos srities Tauragės, Šilalės rajonuose esama atsitiki- mų, kur arklių suvisuomenini- mas atliktas tik formaliai, nes arkliai tebeilkomai atskirose arklidėse paskirų kolūkiečių ži- nioje". Kokias pajamas turi Lie- tuvos kolūkiai ir kiek jie paga- mina maisto produktų galima spėti iš "pavduotojų" ministro tvirtinimo, jog "kaikiuriuose kolūkiuose visos pajamos išeina dar- badiniams apmokėti, nesuda- rant fondų ir skriaudžiant visuo- meninį ūkį. Kartais labai maža žemės ūkio produktų tepalieka- ma parduoti tuo mažinant pinig- nes kolūkiečių pajamas. Čia štai išskyla pasibaisėtina liaudies dar- bininkų atlyginimo padėtis. Dar- badiniai ir kolūkiečių knygytes įrašomi nereguliariai, o kartais ir visai neįrašomi... neįgyventa lygiava ir vieni kolūkiečiai gau- na daugiau, o kiti už tą patį dar- bą negauna nė dalies to". Net pats "ministras" ir jo sėbrai pri- tinosi, kad daugelyje kolūkių demokratija išvirsto diktatūro- mi, kai kolūkių pirmininkai val- dą be jokios kontrolės. Augusti- naitis reikalavo, kad valstiečiai būtų įteigta politgramu, nes, ne- žinodami ką Stalinas moko, jie negali būti geri pasaulio komu- nizmo statytojai. Po Augustinai- čio "poterių" jau įsiterpė (taip, mat, reikalauja sovietų tautybių įstatymas) rusų pavduotojai. Drg. Spasjanov, pagyręs Augus- tinaičio "kritiką ir savikritiką", konstatavo, kad "buožiniai ele- mentai buvo pralindę į kaiku- riuos kolūkius ir jų valdybas ir iš vidaus griovė kolūkius". Visų

"LTSR rusų pavduotojų pava- duotojas" drg. Pisarev iš LTSR Ministrų Tarybos visai rimtai koliojosi dėl lietuvių nesugebė- jimo persiminti komunistiškojo gamtos pertvarkymų ir susikol- chozinimu. Pisarev Kauno ir Vilniaus sritis puolė dėl gyvu- lių ūkio. Daugelyje kolūkių dar nesą net paukščių farmų, ir gy- vulių žema produkcija. Pasak jo, dabar "yra visos galimybės iš- pagrindų pagerinti gyvulinin- kystės išvystymą LTSR". (Su- plūdus į LTSR tiek sovietų, tiek pėti, tovariš P. pasakė čia tik- rą teisybę. Ir jis pats asmeni- kai, matyt, įsijungęs į LTSR kiau- lių ūkio produkcijos pakėlimą).

Po jo visam savo MVD ir MGB orume pakilęs LTSR prokuroras II laipsnyje drg. Bacharov per- spėjo Žemės ūkio ministeriją skirti "kolūkiečių" skundams dėl įstatų pažeidimų daugiau dėme- sio. Jis pats, kaip dera doram ko- munistui, prisipažino nusikaltes prieš partiją ir Staliną, kad ne- vedęs "reikiamos kovos prieš į- statų laužytojus".

Drg. Variakojis, iš LTSR Kolū- kių Statybos valdybos, kalbė- jęs apie visumeninių patalpų statybos išvystymo svarbą. Kaip jau drg. Pisarev pabrėžė, pir- menybė visur gyvuliams — drg. Variakojis akcentavo, kad "pi- rmoj eilėje geromis patalpomis turi būti aprūpinti kolūkių gy- vuliai". Šia kryptimi daug esą buvę "nuveikta Šakių, Kalvari- jos ir kaikiuriuose kituose raju- nuose. Tačiau, nežinūrnt plačių galimybių, kurias teikia kolūki- nės santvarka, kaikiuriuose raju- nuose statybos darbai buvo ne- pateisinami". Atsiliekančių tar- pė Vilniaus sritis užima pirmą vietą.

Trumpo pavadinimo — kurį sutrumpinus būtų "KRT TSRS V ALTSR" — pareigūnas drg. Švecov iškėlė, jog dar daugelyje kolūkių silpnai kovojama prieš viešojo turto grobstymą, kuri, pasak jo, organizuoja ir kolūkius pralindę priešiški elementai.

LLKJS CK sekr. drg. Raguo- tis, pasidžiaugęs "komjaunimo plitimu", aną va tuoj išvardija "Simno, Troškūnų, Šilalės, Tau- ragės, Raseinių rajonus ir kitus", kur komjaunuoliams buvę silp- nai vadovauta. Drg. Gabalis iš Šiaulių kompartijos iškėlė, jog dar yra nemaža kolūkiečių, kurie neturi darbdarinių minimumo. Toli gražu ne visos moterys ak- tyviai dalyvauja kolūkinėje ga- myboje. (Oi vargė, vargė!). Bū- dinga, jog šį pirmąjį punktą už- baigiant Maskvos credo atskaitė pats A. Sniečkus.

Dėl Kauno inteligentijos pra- nešimą padarė drg. V. Lukošė- vičius, kompartijos miesto bossas. Jo žodžiais, Kaunas dabar yra stambus respublikos pramoninis ir kultūr. centras. "Mieste vei- kia 5 augštojo mokslo įstaigos,

6 technikumai, mokyklose moki- si daugiau kaip 35.000 moksle- vių, t. y. daugiau kaip trigubai negu buržuaziniai laikais. Yra taip pat didelis skaičius medic- nos, inžinierinių, meno darbuo- tojų ir kit. Miesto partinė organi- zacija skyrė daug dėmesio bur- žuazinės nacionalistinės ideolo- gijos likvidavimui joje išrauti". Pa- gal jį, "žymi miesto inteligenti- jos dalis mokėsi ir mokosi va- kariniam marksizmo-leninizmo universitete. Daugiau kaip 1000 jį baigė. 770 mokosi šiuo metu". Bet jis visdėlo nusiskundžia "rimtais trūkumais" lietuviško- sios inteligentijos tarpe. Girdi, jų auklėjimasis vyksta be reikša- mo "politinio aštrumo". Lukošė- vičius pasigenda didesnio inteli- gentijos bendravimo su proleta- riatu ir vėl užsiuola aukštųjų mokyklų personalą. Ypač kliuvo Žemės ūkio akademijai. Dėsty- mo kokybė esą nebuvisi augsta, o profesorai vengė kritikos ir savikritikos. Taip pat ir žemes- nės mokyklose esą rimtų prasi- žengimų dėstant visuomenines disciplinas. Lukošėvičius su pasi- gardžiuoju puolė Lietuvos Tar- ybinį Rašytojų Sąjungą, Tary- binių Dailininkų Sąjungą, Meno Reikalų Vadybą. Dėl jų mažo dėmesio, vietiniai dailininkai, ra- šytojai, teatrai dirbą nepatenki- namai. Lukošėvičiaus praneši- mas, kaip rašo tarybinė spauda, susilaukęs itin gyvų diskusijų. Ta pacia proga Vilniaus kompar- tijos sekretorė Abeciūnaitė užsi- puolusi panašiais "trūkumais" ir Vilniaus inteligentiją, pirmoj ei- lėje rašytojus ir Mokslių Akade- miją. Tai žmonės, kurie "atitru- kę nuo mokslinių tyrimo insti- tutų gyvenimo". Dėl to pasisa- kė ir LKP(b) CK mokslo ir au- gštųjų mokyklų skyriaus vedėjo "pavduotojas" tovariš Rodin.

Pasigyręs, jog šiais metais Lie- tuvos mokyklose esą trigubai daugiau studentų negu anksčiau, jis užsiuolė Augst. Mok. visuo- meninių mokslų katedras, kurio- se vis dar prakišama nacionalis- tinė-buržuazinė ideologija, kai- tuo tarpu studentijai turėtų bū- ti "skiepijama beribis atsidavi- mas tarybinei tėvynei, Lenino- Stalino reikalui".

Drg. Černovski, Lietuvos KP (b) CK grožinės literatūros ir meno skyriaus vedėjas paskundė Kauno artistus, rašytojus ir dai- lininkus, kad jie nesirūpina savo idėjinio teoriniu lygiu ir profe- sinio meistriškumo kėlimu. Jis reikalą sutvarkyti pasiūlė Kauno kompartijai. Kauno partijos se- kretorė Narkevičiūtė iššaukima priėmė, pareikšdama, jog Kauno skyriaus ištikro per retai dar- gas susirinkimus Kauno inteligenti- jai. Kaune esą keletas muziejų, o jų darbuotojai partijos buvę iš- leisti iš akių. Ir ten, mat, atsiradę pavojingų "trūkumų". LTSR šviet. ministras Knyva pasiza- dėjo jo ministerijai priekaištus auklėjant "tarybinės inteligenti- jos kadrus galimai greičiau ati- šaityti".

Kauno partijos kitas sekreto- rius Ožarskis, pasidžiaugęs, jog Kauno inteligentija, kaimą su- kolūkinis, netekus savo priešiš- kos ideologijos bazės, bet kom- partija atleidus ir vėl neparod- džius "aštrumo kovoję prieš bur- žuazinę nacionalistinę ideologi- ją, mažai stengėsi demaskuoti amerikinį gyvenimo būdą", jo plėšikiškąją esmę.

Baigiant šias diskusijas atatin- kamą Maskvos credo perskaitė LKP(b) CK sekretorius Niunka. Plenumas priėmė atatinamas rezolucijas, o tarybinė spauda iki pat Kalėdų skardeno "Lietu- vos liaudies pritarimą" plenumo nutarimams.

Almus.

Masarykas nužudytas

1948 m. kovo mėn. 10 d. įvyku- si Čekoslovakijos tuometinio užsienio reik. ministerio mirtis pasilgva aiškėja. Tada buvo pa- skelbta, kad jis nusizudęs, iš- krisdamas iš savo buto vonios langro trečiame aukšte vad. Čer- ningo rūmuose. Dabar, kai atsirad- da vis naujų pabėgėlių iš Čeko- slovakinijos, išskyla ir naujų davi- nių apie tą tragediją.

Pasirodo, kad aną Masaryko mirties dieną ne 6 val., bet 5.15 val. rytą į Černin rūmų kiemą buvo pakviestas žinomas krimi- nologijos bei policijos gydytojas Dr. Teply, kuris lavoną radęs kieme su aiškiosiomis prievartavi- mo žymėmis ir su žymė šūvio žem- iau pakaušio. Šauta iš labai ar- ti, nes ant kūno buvo apdegini- mo žymių. Lavonas buvęs piza- moje, kas rodė, kad jis miegojo, bet ne budėjęs visą naktį, kaip buvo skelbiama. Gydytojai bu- vo visiškai aišku, kad tai nužu- dytas, bet lavoną nunešus į bū- tą ir jam priėjus prie vonios lan-

go ten pat buvęs vidaus reikalų ministeris Dr. Nosek ištars oficialų sprendimą: "sąužudystė". Kai gydytojai į butą atlydėjęs la- voną, ten radęs dabar jau sumi- tą Clementį ir Dr. Nosek, kuris dar ir dabar, tebėra vidaus reika- lų ministeris. Jie abu skubotai darė kambarįje tvarką, stumdė išvartytus baldus ir pan.

Patį gydytojas Teply jau ne- begali būti liudininku. Po kele- to mėnesių jis mirė dėl "fatališ- kos klaidos" — jam buvę vietoje vaistų per klaidą įšvirkšta ben- zino.

Ištirs prievartos darbą

Pagal JT social. ir Ekonominės Tarybos ir Tarpt. Darbo Biuro rekomendacijas bei nutarimus sudarytas spec. prievartos dar- bams tirti komitetas, kurio pir- mininkas yra indas Ramswani Mudaliar, nariai — norvegas P. Berg ir meksikietis F. Palavicini, patarėjas — šveicaras Loza- nos universiteto prof. Zwohlen ir sekretorius — JT Niujorko sk. tarnautojas Salkin. Per pirmąją sesiją buvo paruoštas spec. sta- tutas ir darbo tvarkos procedūra. Nutarta susisiekti su JT ir Tarpt. Darbo Biuru, kad renkant žinias tuo reikalu būtų kreiptasi į visas pasaulio valstybes. Numatyta bendradarbiauti su visomis orga- nizacijomis ir asmenimis, tuo bū- du reikalingas informacijas, ku- rios bus laikomos paslaptį, gali suteikti kiekvienas, taip pat būti liudininku ir tt. Nors informaci- ja bus renkama apie prievarti- nius darbus visuose kraštuose, bet faktiškai sverio centras suda- rys Sov. Sąjunga. Viešus posė- džius sekdamo ir lietuvių atsto- vas. Posėdžių atmosfera yra labai rimta, ir visi jų dalyviai tikrai at- sidėję ieško teisybės. Galutinai savo apyskaitą su surinkta me- džiaga ir liudininkų parodymais po paskutinės sesijos perdus JT vyr. organui 1953 metų pradžio. Ženevos centro vedėjų paskirtas prof. Zvalenas, o Niujorko — Salkinas.

Ar bus infliacija?

Prezidentas Trumans papra- šė kongresą 5 milijonus naujų kreditų, kartu perspėdamas, kad gresias infliacijos pavojus. JAV šių metų biudžetas duosias 8 bi- lijų dol. deficitą, o sekančiais metais net dvigubai. Valstybės skolos šiuo metu siekia jau \$259.258.000.000. Tad nestebėtina, kad Maskvos ekonomistai jau aiški- na, kad JAV stovincios išvakarė- se tokios pat krizės, kaip 1930 m.

Petrus Babickas.

Stebūkklai

Didžiųjų gyvenimo sukrėtimų metais žmonės dažniau kreipia žvilgsnį ir širdį Dievo link. Lai- mingas, kas gali tikėti taip, kaip mūsų motinos vaikystėje mokė, todėl tad lietuvių tauta per ne- senas Europos skerdynes parodė tą aukštąjį nuostabų žmoniškų- mą, apie kurį jau XI amžiuje ra- šė vyskupas Adomas iš Bremeno.

Brazilija veik šimtą metų nėra mačiusi karo baisių ir nors čia Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės, tačiau žmonės yra la- bai religingi. Gal todėl čia įvyks- ta dažnai stebūklų. Žymesniuose, žvilgančiuose auksu, Dievo na- muose, o taip pat ir kukliose kop- lytelėse ištisos sienos nukabinė- tos suteiktą malonę — pagijimą. Dar visų atmintyje gyvas kuklu- sis Ucaranios klebonas tūkstan- čiams žmonių grąžinę sveikatą, laimindamas vandenį Motinos Švenčiausios vardu. Bet būna vi- sai nesprantamų įvykių čia pat sostinėje, kaip ir kituose Brazilij- os miestuose ar vietovėse. Štai eseniai Rio Grande do Sul val- sties, šalia Urugvajaus, keturių metų mergytė įkrito į 22 metrų gilumo kaimišką šulinį. Kai gel- bėtojai nulipo ir šulinio dugną, kuriame, tiesa, tebuvo 60 cm. vandens, atrado mergytę net ne- užleistą. Ji stovėjo vandenyje iekiančiame jai pasmakrę, iške- us rankytes, ir šypsojo.

Du darbininkai čia, sostinėje, nukrito nuo statomo namo: as-

tunto aukšto. Krito "delsdami", kabinėdamies už pasitaikusių len- tų. Nušokę žemę pasipurtė ir ėmė vaikiškai kvatotis, tuo tarpu susirinkusioje minioje viena mo- teris net apalpo, taip jau atrodė neišvengiama jaunuolių mirtis. Arba, kelionėje iš Sao Paulo į Santos uostą, slidžių keliu, kuris eina labai kalnuotomis vietomis, sunkvežimio šoferis pastebėjo, kad stabdžiai nebeveikia. Išsigan- dęs, jis iššoko iš riedančio pakal- nės sunkvežimio, pilno sunkių prekių dėžių. Tuo tarpu šoferio padėjėjas, kuris niekuomet nebu- to valdęs sunkvežimio ir iš viso nemokėjo šoferiauti, griebė va- rą ir laimingai nusileido, atrem- damas didžiulį sunkvežimį į pa- togiais krūmais apaugusią uolą. Nei šoferio padėjėjas, nei sunk- vežimas nenukentėjo, tuo tarpu nelaimingo šoferio lavoną teko iš budgnės traukti atskirais ga- balais.

Neseniai labai gaudžiai links- mas stebūklas įvyko netoli Copa- cabanos. Mėlynakė, šviesiaplau- kė 3 metų mergytė, turtingo ar- gentiniečio vienintelė dukrelė, atsidarė langą ir iš trečio aukšto iškrito žemyn... pataikydama staciai į vieno praivio juodas rankas, paslaugiai reikalingą akimirka pakaišas. Motinai dar gulint apalpusiai, besišypsančia išdykėlę jos išgelbėtojas atnešė į butą. Frederico Schmid, žymus Brazilijos rašytojas, plačiai apra- šė šį įvykį viename laikrašty, analizuodamas visą dramą ir pa-

darydamas reikšmingą išvadą. Kodėl, anot jo, išgelbėtojo var- das yra toks simboliškas — Abe- lis? Kodėl jis yra juodas? Kodėl Dievas ar likimas buvo atėmęs Abelui jo dukrelę, kurią jis tik vieną teturėjo, nes žmona jo jau buvo mirusi?

Išgelbėtos dukrelės tėvas pasa- kė: "Dabar tu, Abeliau, esi ma- no šeimos narys". Ir juodaveidis Abelis atsakė: "Tikrai aš jau- čiuosi atgavęs šeimą, nes mano žmoną ir dukrelę Dievas atėmė". Abelis buvo bedarbis ir dar tu- rėjo išlaikyti senutę motiną, dėl kurios ypatingai krintosi negau- damas darbo ir pajamų. Ir štai per vieną akimirka stebūklingai viskas pasikeičia: "Kas man da- vė jėgos, — aiškino žurnalistas Abelis, kuris irgi buvo iki ašarų susijaudinęs, kai pavyko pagrie- ti krentančią mergytę, — aš pats nežinau. Trims šuoliais aš pada- riau aštuoniuos metrus, skyrusius mane nuo krentančios mergytės, kuri net nebuvo surikusi. Aš kaž- kaip pajutau, kad krentant ir spė- jau pagalvoti, kad jeigu aš ati- tinkamai nepabalansuosiu rankų — ji nuo smūgio užsimus atsi- trenkdam. Nuleidau tyčia ran- kas veik ligi žemės ir štai, aciū Dievui!"

Taip! Ačiū Dievui! Jokias fi- zikos dėsniais ar aplinkybių su- tapimu visa tai neišaiškinsi. Ti- kėjime, bičiuliai, stebūklais, nes ypač esant tremtyje, lengva la- bai žemai nukristi.

"Progresyviųjų" Lietuva

Jau septyni metai Lietuva naikinama po priedangą skambaus šūkio "išlaisvinimas". Vargas išlaisvintiesiems! Duoklės imamos ne vien duona, galvijais, bet reikalaujama kraujo aukų. Didelė dalis gyventojų išduota, išblaškyta, apgyvendinta primitiviose anglijos ir druskos kasyklose, Ledinuotojo vandenyno žvejų kolchozuose, tolimųjų tundrų koncentracijos lageriuose. Likusieji krašte prievartaujami, terorizuojami, apiplėšiami, žudomi, kiršinant brolį prieš brolį, kaimyną prieš kaimyną. Baimė netekti savųjų ir nebematyti gimtosios žemės slegia pavergto lietuvių sielą.

Kad žmogus pats savim imtūm abejoti, kad pajustų pasmerkimo baimę, radio, laikraščiai ir agitatoriai pasirūpina Stalino mokslo visiems privalomas, nes Lietuvos žmonės dar taip tamsūs — juk daugiau kaip 20 metų laisvę, be svetimųjų lagerispaudos išgyveno — ir nėra girdėję apie "išganingus" leninizmą, stalinizmą laimėjimus. Tam išaiškinti ir apšviesti reikalingi kadrai agitatori — reikytojų.

Prievarta suvartytose mitinguose aiškinama valstiečiams, kad prie naujos santvarkos "Stalino saulei šviečiant" nepaprastai pakils Lietuvos laukų derlingumas, kad paskui rudenių nuo pranašauto derliaus galėtų imti ir atatinamai padidintus raudonųjų gurguolių pristatymus.

Valstiečiai dėl savo tamsumo ir nesupratimo esą prasiskoline valstybe pienu, neatidavę grūdų, mėsos, bulvių ir vilnų. Tai esanti didelė skriauda darbo žmonėms — "draugai Stalinui pažado sulaužymas". Juk dabar nebesą išnaudotojų; kiekvienas atiduotas grūdą kelias Politbiuro galingumą, padėsias išlaikyti "darbininkų valdžias" naujai užgrobtuose Europos kraštuose.

Prisiminimai, kad kada tai būta geresnio gyvenimo, kaip tik duoda progos visus paspausti. Esą, po penkmečio, jei dirbsit prižiūrint komunistų partijai, turėsit užsėję tai, ką turėjot prieš

"fašistų" valdžios, laikysit po 1-2 karves (bet nepasakok, kiek pieno liks nuo prievolių), neturėsit piniginių skolų (nors būsit prasiskoline privalomais pristatytais valstybei), o už valstybinių prievolių neištesėjimą būsit nušauti kaip savo valdžios sabotoutojai.

Reikia pasitikėti komunistų partija, nes kasmet "pasiekiami" vis nauji laimėjimai. Gyvenimas gerėja, nes buožės ir kulokai bei socialistinės tvarkos sabotoutojai baigiami naikinti. Jei liaudies priešų nebūtų buvę, gyvenimas iš pat pirmos dienos būtų buvęs geras. Tiesa, "hitleriniai fašistai" labai plėšė kraštą ir nualino, bet jiems gerai atmokėti; jie sutriuškinti jų pačių žemėje. Anglai su amerikiečiais tik iš lėktuvų žiūrėjo "kaip mes musamės".

Nesą ko bijot ir laukti naujo karo. Priešas bus sutriuškintas jo paties žemėje. Nėra ko tikėtis, kad naujas karas atneš laisvę, juk per antrąjį pasaulinį karą prarasta laisvė ir patekta į galingos raudonosios armijos gale. Niekada daugiau nebegrįš "prispaudę gaudą". Jie, tiesa, yra jūšų broliai, seserys, vaikai, giminės. Mes juos parsikviesim į plačiąją tėvynę. Kam jie turi kasti anglis arba kirsti miškus kapitalistams ir gauti padorų atlyginimą pinigais, valgi, apsirūpinimą ir laisvę. Darbo esą ir pas mus, o žmones geriausiai išmoko dirbti badas, vargas ir botagas, o ne geras gyvenimas. Kiekvieno tarybinio piliečio garbė atiduoti visas jėgas tėvynėi.

Po pirmo penkmečio sekias antras, trečias. Reikės "pavaryti ir pralenkti" tarybines respublikas, konkuruoti dėl raudonosios vėliavos su derlingosios Ukrainos kolchozais, užtarnauti Stalino malonę įvairiems komisarams, kad pakviestų draugas Juozapas ant "čajaus" ir paplotų per petį. Raudonoji vėliava turesianti plevėsuoti visame pasaulyje, nes visų šalių proletarai "to nori". Jiems reikia pagelbėti ir nieko negailėti. Draugas Stalinas įsakys raudonajai armijai, ga-

lingajai aviacijai ir raudonajam laivynui pagelbėti iš kapitalistinių kraštų vergovės besivaduojančiai laudžiai. Šitokia kalba, manau, glosto ne vieno progresyviojo širdį.

Todėl vėl liesis lietuvių kraujas už naują "carą" už Kaukazo, Sevastopolio ar prie Vladivostoko. Tai kas, kad žus kapitalistinis padaras — tauta su jos žmonėmis, dainomis, papročiais, senelių kapais. Jų vieton atgabenami iš kalmukų krašto "nauji lietuviai". Jiems patinka šis kraštas ir jie jį vadina "mažąja Amerika". Juk čia žmonės jau nuo seno buvo pratę palikti savo tėvynę, ieškoti darbo svetur ir tikėti, kad viskas, kas svetima, yra gera ir gražu. Darbo žmogui, esą, nepalyginamai geriau dabar darbininkų tėvynėje — tolimajam Sibire.

Jei vistiek dar atrodytų, kad Stalino saulutė šilčiau šildo tiems, kurie tebetiki, kad per kraują ir žudynes bolševizmas gali atnešti žmonijai laisvę ir gerbūvi, tevyksta, pasiėmę savo namus ir "karą", ir tepabando to rojus patys, apie kurį nieko nenusimanantys kamba, rašo ir giria. Motina Lietuva verkia apileista savo vaikų ir palikta gyventi po svetimųjų jungu. Ar turite širdį tie, kurie savo brolius, seseris, tėvus, gimines, pažįstamus bei draugus aukojate Stalino balvonui? V. G.

POLITINĖS VEIKLOS LAUKAI PLEČIASI

(Atkelta iš 1 psl.)

domėjimą paskutinėmis žiniomis iš Lietuvos ir problemomis susijusiomis su ja. Labai sveikintinas ALT kontakto su amerikiečiais palaikymas ir būtų pageidautina, jog lietuvių vad. veiksnis vienas ar kitas asmuo bent 4-tą penketa kartų per metus apsilankytų JAV sostinėje, palaikydami glaudų asmeninį kontaktą. Nors amerikiečių pareigūnams yra žinomas "vietinio pobūdžio" apsikolijimas dėl titulių lietuvių bendruomenėje, jiems imponuojas lietuvių išsiviejo griežtas — nusistatymas iškovoti savo gimtąjį kraštą laisvę nežiūrint visų aukų.

• Taip pat ir yankių spauda, nuolat primenama pagėbėlių politikų laiškais, rodo pabaltiečiams retą simpatiją. Štai didysis "Niujorko Times" viename savo praėjusio sekmadienio vėdamųjų, kalbėdamas apie "Žemėlapius ir sienas", logiškai užsiūpula metų pradžioje pasirodžiusiu naujuosiu atlasu ir žemėlapius kalendoriuose, kurių leidėjai esą labai lengvapėdiškai sovietams atiduoda jų užgrobtas tautas ir valstybes.

"Taip trys Pabaltijo valstybės Estija, Latvija ir Lietuva, kurias tiek JAV, tiek daugumas laisvųjų pasaulio valstybių tebeilaiko nepriklausomomis, yra lengvabūdiškai (blithely) įjungtos į S. Sąjungą. Taip pat ir Rytpryčių šiaurinis kraštas... Tai nereikia, jog jie pripažįsta Sovietų liniją. Jie lygiai taip lengvai žymėdavo Hitlerio sienas. Bet tiek tėta aišku, jog mūsų geografas būtinai įsisąmoninti pagrindiniai politiniai dėsniai ir laikytis bendrai priimtų linijų, o nepasiuoduoti kaipurių plėšrų valstybių laikinų sienų apibūdinimui, neatsižvelgiant į viso pasaulio protestus. Galiausiai bent teritorijos, kurių likimas nėra nuspręstas taikos sutartimi, neturėtų būti galutinai nužymėtos (1)."

• Laisvosios Europos Komiteto Vyr. Būstinėje įvyko svarbus pasiekimai. Prezidentu išrinktas US Navy pasitraukęs admiralas Harold B. Miller, o C. D. Jackson pasilieka jo padejėju ir grįžta prie savo žurnalo. Tautybių komitetai buvo pakviesti naujojo prezidento įvedimo iškilėms.

• "Amerikos Balso" reorganizavimas kaipikieno nėra laikomas pakankamu. Senatorius Bentonas iš Conn. pakartojo savo reikalavimą, kad būtinai būtų peržiūrėta ir "Amerikos Balso" programa bei jos formuotojai. Bentonas laiko, jog reorganizacija yra žingsnis į priekį, bet toli gražu nepakankamas. "Kongresas tol bus nepatenkintas "AB", kol jam nebus atkreiptas pilnas dėmesys ir jį bus sutraukti geriausi savo srities specialistai mūsų tautoje". New York Times pilnai palaikė W. Benton reikalavimą. Brooklyno spauda praneša,

Sveikatos Reikalai

Sveikata — visų didysis rūpestis. Kad rūpestis ja neliktų vien pasiskundimais, kad susipažintume su sveikatos problemomis nuodugniau įvedame tam specialų skyrelį. Jam medžiagos maloniai suteikė reguliariai parūpinti Dr. med. A. Pacevičius. Tikimės ir kitų gydytojų malonios tautos. R. e. d.

Sveikatos problema šių dienų kultūringojo bendruomenėje yra komplikuota. Visose gyvenimo srityse yra padaryta didžiulė pažanga. Su Koli, Poatano Sister genijumi medicina išsivystė į šių dienų lygį. Viduramžiais siautė marai, nei kitos epidemijos, nebesudaro rimtesnės problemos kultūringam kraštui. Prieš šimtą metų žmogaus amžiaus ilgio vidurkis buvo apie 35 metai — šiandieną jau pasiekė 65 metus.

Bet to pasiekta ne lengvai. Šiandien kiekvieno krašto valdžia skiria milijonines sumas sveikatos reikalams: steigiami nauji universitetai, personalui parengti, statomos ligoninės, sanatorijos, poilsio namai, vaikų daržai, laboratorijos. Visuomenė auklėjama per spaudą, radiją bei filmas. Išleista visą eilę įstatymų, potvarkių sveikatos reikalais. Bet įstatymas dažnai lieka tuščia raidė, jei nėra individualaus kiekvieno bendruomenės nario bendradarbiavimo. Pav.: sėkmingai kovai su džiova, venerinim ligom reikalingi ne tik įstatymai, gydytojai, vaistai, ligoninės, bet ir individuali pi-

lietinė parama — išplaukianti iš pareigos jausmo bei artimo meilės.

Visi pripažįstame, kad sveikata yra vienas iš didžiausių asmens turty. Tad kiekvieno pareiga yra ją saugoti.

Gaisrui išsiplėtus, kad ir geriausia gaisrininkų komanda dažnai bejėgė išgelbėti pastatą. Lygiai ligai nualinus žmogaus organizmą — sunku atgauti turėtąją sveikatą.

Rimtos ligos pradžia dažnai prasideda labai neryškiais simptomais: stoka apetito, nemigos, svorio netekimas, galvos skausmai, kosulys, kojų patinimas, oro stoka, viduriavimas besikeičias su vidurių užkietėjimu, kraujas per burną ar išėjimą žarna ir tt. Tokie ir panašūs reiškiniai negali būti leidžiami pro pirštus, nors dėl kiekvieno tokio reiškinio dar nėra pagrindo pulti į paniką.

Teisingiausias kelias, ilgai neatidėliojant, kreiptis pas savo gydytoją. Tuo keliu einant dažnai bus sutaupoma ir sveikata, ir laikas, ir pinigai.

A. Pacevičius.

TRANSLIACIJOS I LIETUVĄ

Tiek visa eilė grįžusių į Vokietiją vokiečių, tiek Vakarų pasiekę lietuviai dar kartą patvirtino jau anksčiau ELTOS paskelbtą žinią, kad AB, nors ir traukdamas betgi Lietuvoje girdimas. Amerikiečių kaukrie senatoriai reikalauja nuomone, kad jo Rusijoje ir okup. kraštuose klausosi žymiai dalis visų radijo klausytojų. Net ir pačių grįžusių ne vienas yra jo klausėsis. AB žmonės jau seniai žino; seniau pranešimų klausydavosi lenkiškai ir rusiškai, o kai vasario 16 d. buvo pirmą kartą prabrita lietuviškai, tai lietuviams net svetimieji gysė: "aš girdėjau kalbant lietuviškai", "ir aš... ir aš...". Tuo būdu vasario 17 d. visa Lietuva jau žinojo, kad kalba lietuviškai, ir klausėsi. Jis ypač gerai girdėti iš ryto 7,15 val. gera 251. Vakare vos kai išgirsti ausį prikišus. Dabar, kai per dieną duodamos 2 translaciijos, yra dar geriau. Žymiai sunkiau klausytis translacių iš Romos: viena, labai smarkiai trukdo, antra, matyti, silpnėsni siųstuvai. Todėl, vos tik išgirdus žo-

džius "Garbė Jėzui Kristui" — ir prasideda cypimas zzzzzz... Net temos negali sekti, tik tiek girdi, kad kalba lietuviškai.

Kad geresniais aparatais nesiklausytų pranešimų iš užsienio, už kuriuos paskiausiai Lenkijoje net mirties bausmę pradėjo taikyti, kad girdi, prisiklausę amerikinių Balso pranešimų, žudą lenkų kom. pareigūnus, sovietai dabar Lietuvoje visur įvedinėja vietinius "radijus", kur viskas pranešinėjama per garsintuvus. Jie palyginti nebrangūs, įvedimas kaštuoja 68 rublius, galima išvesti tiesiog iš gatvės, tad žmonės bent muzikos nori per juos pasiklausyti. Per juos kalbama apie "buožes", nacionalistus, va romą propagandą prieš Vakarų ir skelbiamas vietinės žinios. To kiam Panevėžy per vietinį radiją savo propagandą, ypač antireliginę, kalbėdamas kasdien apie valandą laiko, yra išgarsėjęs kom. Raila. Latvijoje gaminami liaudies tipo 300-400 rub. aparatai, su kuriais taip pat galima pagauti rusiškai. ELTA.

Karių kovingumas ir medicina

Tvarkingas ir geras aprūpinimas ginklais, maistu ir rūbais yra nepaprastai svarbūs veiksniai karių kovingumui ir moralei išlaikyti kautynių metu. Bet tik tas mažesnis karinė reikšmę turi ir greita ir gerai organizuota medicinos ir sanitarijos pagalba karo metu.

Jei karys žinos, kad kada beieškoti jį nelaimė — sanitarinis personalas atvyks ir suteiks jam visą galimą pagalbą — jo morale bus augsta ir jis kovos ligi paskutiniųjų.

Korėjos kare labai svarbų vaidmenį šia prasme vaidina helikopteriai (malūnsparniai), kurie pristatoma sanitarinis personalas, tvarestomoji medžiaga ir kt. prie pat fronto linijų ir kuriais iševakuojami sužeistieji bei susirgusieji kariai.

Konservuoto žmonių kraujo atsargų reikšmė yra milžiniška: tik jo dėka išgelbstima daugelio nukraujavusių žmonių gyvybė.

Vyriausios Amerikos armijos gydytojas generolas - majoras George E. Armstrong neseniai vizitavo pietinę Korėją ir grįžo namo visai patenkintas fen esančiu medicinos ir sanitarijos stoviu. Sužeistųjų karių šansai gyventi pasiekus pirmosios pagalbos punktus — žymiai padidėjo. Jei praėjame pasauliniame kare

mirdavo 45 iš 1000 sužeistųjų, tai dabar Korėjoje miršta tik 25.

Karo metu betgi svarbu ne tik kariniai sužeidimai, bet ir "civilinės" ligos. Didelį karių sutelkiamai sudaro geriausias sąlygas įvairių ligų (šiltinės, gripo, dizenterijos, choleros ir tt.) epidemijoms plisti. Ir taip praecy kariai daugiausia žūdavo kareivinėse, barakuose nuo "civilinių" ligų negu fronte nuo priešų kulkų ir sviedinių...

Nežiūrint ganai menkos korėjiečių civilizacijos — anos baisiosios ligos ten yra pažabotos ir kol kas jų epidemijų grėsmė visai nežymi. Tiesa viduriavimų ir dizenterijos atsitikimai ten neretai, bet vistiek susirgimai šiomis ligomis yra daugiau negu per pusę mažesni negu buvo Italijoje bei Filipinuose ir ketvirciu mažiau negu Kinijoje, Burmoje, Indijoje praecio karo metu.

Tinkamų rūbų ir apsiavimo reikšmė šaltuose kraštuose bus aiški prisiminus kaip "Generolas Saltis" sužlugdė Napoleono II praretino Hitlerio armijas Rusijoje. Nors Jungtinių Tautų kar vadovybė ir žinojo šiuos faktus bet praecią žiemą Korėjoje turė jo apie 6000 nukentėjusių nušalčio... Tikiame, kad, po skaudžios pamokos, siemiet jie yra geriau pasiruošę! K. Valteris.

Kai vaikas atsisako valgyti

Daugelyje atvejų vaiko nenoras valgyti gali turėti psichologines priežastis. Kai atvydžiausias gydytojo tyrimas kartais neranda jokių organinių trūkumų, fizinė higiena esti kartais visai pakankama. Abejojama, ar gali būti realiai kalbama apie stoka apetito, turint galvoje gerą kūno stovį daugumos vaikų. Bet, kiekvienu atveju, kai vaikas pradeda skustis neturįs apetito, pirmoje eilėje reikia eliminuoti gydytojo pagalba visus fizinius negalavimus, kurie gali būti nevalgomos priežastimi: infekcija, sugedę migdolai, kiauuri dantys ir tt. Pagerinti gyvenimo sąlygas pagal higienos reikalavimus: žiūrėti, kad mokyklinio amžiaus vaikas turėtų pakankamai laisvalaikio, kad mažametis vaikas žaistų kiekvieną dieną tyrame ore. Pašalinti bet kokį maisto vartojimą tarp nustatytų valgių valandų. Maistas turi būti įvairus ir geros kokybės. Kiekviena motina turi žinoti, kad jokia maisto rūšis nėra pagrindinė ar pati geriausia.

Kai 9 ar 10 mėn. kūdikis atsisako priimti kitokį maistą kaip tiktai pieną: elgtis šitaip:

1. Nerodyti pieno visiškai keletą dienų.
2. Duoti valgyti tris kart per dieną nustatytomis valandomis. Valgymo laikas — 30 min.
3. Maistas turi būti pritaikintas vaiko amžiui ir toks, kurį jis jau valgė kartą su skoniu.
4. Nereikia vaiko verst valgyti kieta maistą, bet tik jam paprašius ar išalkus, paduoti.
5. Jeigu vaikas atsisako priimti kitokį maistą, kuris jam duodamas, pieno vistiek neduoti.
6. Leisti papasiminkauti ligi sekančio valgymo skirto laiko. Tuomet vėl pradėti tokiu pačiu būdu.
7. Kaikurie vaikai gali nevalgyti visą dieną ir vis atsisakyti

priimti maistą kietoje formoje. Reikalas eina apie užsispyrimą bet jau antroje dienoje, pamatysite, jis suvalgys tai, ko atsisakė, su didžiausiu apetitu. Sekančią dieną nebus beveik jau visiškiškai vargo. Po valikiškos kapituliacijos, paprastai jie pasidaro labai geri valgytojai. Vaikui tu rinti užtektinai vieni vandens, jį gali išbūti nevalgęs net keletą dienų, be jokio pavojaus sveikatai. Tik iš prigimties idijotai vaikai gali visiškai nevalgyti iki mirties, jeigu jų nepriversi.

Su vyresnio amžiaus vaikais, kurie atsisako valgyti, kad j juo būtų atkreiptas visų dėmesys elgtis tuo pačiu būdu. Reguliarus maitinimas. Valgymo laiką pabrėžtas. Vaikas neraginamas valgyti: jokių maldavimų, jokių grasinimų, jokių pažadų, net jo kvi įkalbinėjimų. Reikia vaiku įtikinti, kad suaugusiems yra vi siškai vistiek ar jis valgo ar ne. Jei, praėjus pusei valandos, vaikas užsiimiinėja visokiais niekniekais, o ne valgo, stalą reikiu nukraustyti be jokio aiškinimo si; vaikas neprivalo pastebėti kad tai jus erzina ar pykina. Paprastai paaiškinti, kad valgymu metas pasibaigė ir kad reikiu veikti ką nors kita. Taip reikiu elgtis kiekvieną dieną. Niekuo met nekalbėti ir neršti valgymo problemos vaiko akivaizdoje.

N.B. Mintys imtos iš diskusijų tėvų pedagogų Quebeco Pedagoginiame Institute.

Vikt. Skilandžiūnas.

— Tokio. — Naujų metų progai Stalinas paskelbė savo linkeji mus japonų tautai, pergyvenančiai sunkumus dėl "svetimų okupacijos". Pergyvenusi svetimų okupacijos perijodą ir sovietų tauta, kuri tad tikinti, kad ir japonams pasiseksią atgauti nepriklausomybę, kaip ir sovietams tai pasisekė.

IŠ DAVERGTO TĖVYNĖS

Veda ALMUS

• Lapkričio 9 d. prof. V. Mykolaitis-Putinas, kuris prie savo pavardės slapyvardis jau nebe-naudoja, per LTSR radiją skaitė paskaitą "Didžiosios spalio revoliucijos poveikis lietuvių literatūrai".

• Už ypatingus nuopelnus liaudies švietime šiauliu J. Janonio vardo gimnazijos, šiemet šventusios 100 metų jubiliejų, mokytojams V. Markauskiui ir Tomui Stoniui suteikti nusipelnusių LTSR mokytojų titulai.

• Lapkričio 13 d. Vilniuje praėjo antroji Pabaltijo tautų etnografo konferencija. Dr. Ce-boksarov pabaltiečius apšvietė paskaita "Pabaltijo tautų etnogenėzės problema J. V. Stalino veika-lų kalbos mokslo klausimais švietose". Drg. Astachova pylė kitą paskaitą "Stalino veikalų reikšmė kalbotyroje". Doktoras P. Kušneris tik vakare padarė pranešimą "Dėl klausimo apie lietuvių kilmę". Apie lietuvių tautybės formavimosi pradžią pagal atrastus archeologinius duomenis pranešimą padarė Vilniaus universiteto dėstytoja R. Kulikauskienė. Konferencija už-sitęsė 5 dienas.

• "Tiesa" pateikia medžiagos studijuojantiems rusiškąjį impe-rializmą. Nr. 2630 rašo: "Lietuvių tauta, daug iškentusi nuo dvarininkų ir kapitalistų, nuo vietinės buržuazijos ir Amerikos Angli-jos imperialistų, išsivadavo vi-siems laikams iš sunkaus išnau-dotojų jungo tik TSRS, visų pir-ma, rusų tautai, padedant..."

• Skelbiama, kad gruodžio 11 d. Vilniaus operos ir baleto te-atras, Basanavičius 11, pastatė premjerą Puccini "Bohema". Bet, turbūt, ji buvo perdirbta, nes kaip ji goje parodysi, kad ka-pitalistų jūrininkas galisi savo žygių...

• Žiemos pradžia nebuvo šal-ta mūsų tėvynėje. Kiek pašalo apie lapkričio vidurį, o iki 5 C nupulė gruodžio 11 d.

• Mažytė iliustracija, kaip ru-sai sauvailiauja Lietuvoje. "Tie-soje" skundžiamas Vilkaviškio rajono vykd. komiteto pirminin-ko pavaduotojo drg. Ivaščenko sauvailiavimu. Gyvena viešose patalpose, nemoka penktas mė-nio nuomos, pardavė viešbutiui priklausantį baldus, nemoka už elektrą, sauvailiai įsako vieš-butyje apnakvinti 10 žmonių ir tt. O kiek sauvailiavimų ir kur kas didesnių "Tiesa" nemato?

• Sausio mėnesį pavergtoje tėvynėje pasirodė naujas laik-raštis "Raudonoji Zvaigždė", ski-riamas Vilniaus sričiai, spausdi-namas trimis kalbomis: lietu-vių, lenkų ir rusų. Skaitytojai viliojami pažymint, kad laikra-slyje daug bus rašoma apie tarp-tautinę padėtį! Kainuoja me-tams tik 60 rublių.

• LTSR Miško pramonės mi-nisterijos darbo ir užmokėsinio skyriaus viršininkas A. Petrovs-kaja, priminis įsipareigojimus Stalinui, reikalauja, kad šia žie-mą būtų kur kas daugiau lietu-viško miško išgabenta į "didžia-sias statybas", negu pernai. Pe-trovskaja skundžiasi, jog Ne-mencinės, Salčininkų, Biržų, Va-balninko, Priekulės, Silutės rajonai, matyt, ir šiais metais esą linkę sužlugdyti miško paruošos

planą. Jie iki šiol i mišką nesą išsiuntę nei vieno vėžėjo su ark-liais.

• Švenčionėlių rajono partijos sekr. Jankauskas pasidžiaugė gruodžio 11, jog rajono visi kol-ūkiai jau esą sustambinti ir sė-ja pakenčiamai atlikta. Rusai Bulbianovas, Aborotov, Choch-lov puolė komitetą už nepakan-kamą budrumą gaudant kolūkių įstatų laužytojus.

• Gruodžio 7 d. LTSR buvo minimos Julijos Žemaitės mirties 30 metinės. Kadangi ji viena pra-leidžiama pro okupantų cenzūrą, kaip liaudies tikroji rašytoja, jos knygos yra labai populiarios. 1948 m. išleisti jos raštai, kurie sudaro apie 2000 psl., daugiau kaip 250.000 egz. tiražu. Jos kū-riniai neseniai buvo išleisti Maskvoje rusų kalba. Grožinė leidykla išleidžianti apie Žemai-tę albumą, kuriame busi foto nuotraukos, dokumentai, rank-raščiai, knygų viršelių reprodukcijos ir tt. Skulpt. Aleksandravi-čiaus Žemaitės biustas, gavęs Stalino premiją, buvo patalpin-tas viename Maskvos muziejuje. Žemaitės dukte Pranė Žyman-taitė-Jarienė, gyv. Ariogalos ra-jone, Žemaitės kolchoze, apdo-vanota pensija iki gyvos galvos. Ji yra 80 metų amžiaus.

• Gruodžio 9 d. Vilniuje buvo pastatyta premjera "Neužmirš-tamieji 1919" V. Višniovskio 4 veiksmų pjesė. Režisavo V. Cy-gankov ir J. Grybauskas, dekora-vo J. Jankus. Lenina vaidino J. Siparis, Stalina — J. Rudzinskis, Sibajevą — J. Kavaliauskas, ki-tus B. Kisieličius, G. Jackeivičiū-tis, S. Jukna, B. Bratkauskas ir kt. Tarybinė spauda skelbia, kad premjera praėjusi "su pasise-kimu".

• Sausio 14 d. 14 val. LTSR Mokslo Akademijos salėje E. Šimkūtė gynė disertaciją mokslo kandidato laipsniui gauti tema "Valerijonų kultūrinis LTSR". Oponentais buvo prof. J. Da-gys ir doc. E. Purvinas.

• Prasidėjus 1951 mokesčių mokesčiui, LTSR jaučiama, kad sovietiniai mokesčiai šiais me-tais galutinai užsmaugs "pavie-ninkus valstiečius". Kiti jų nē nebando pradėti tų milžiniškų mokesčių mokėti.

• Vilniaus Dzeržinskio vardo rajono komunistai reikalauja stiprinti ideologinį darbą rajone, kuriame daugiausia yra susibū-rusios lietuviškos kultūros ir mokslo organizacijos. Drg. Pušis-nis dejuo, jog čia nesą tinkamai išvystyta ateistinė propaganda. Ja nesidomį nei rašytojai, nei ki-no studijos ar leidyklos. Pušinis puolė LTSR Mokslo akademiją, kurios politinė organizacija ne-santi sekminga. Tuo prisipažino ir jos polittrukas drg. Malakaus-kas. Pagal jį, atskiruose Akade-mijos institutuose nepakankamai vystomas naujų mokslininkų parengimas. Nuo 1947 metų aspi-rantūroje buvę apie 50 žmonių, kurių nei vienas iki šiol neparengęs disertacijos. Kaikurie moks-lininkai prisipažįstą darę klai-das, bet ir toliau jas kartoją. Par-tinė organizacija esanti perdaug jiems atlaidi. Drg. Daševskis pri-linko sužlugdyti miško paruošos

jams išpuikimą. Drg. Varkulevi-čius ypač aštriai puolė knygų leidyklą, "kurios dėl netinkamo kadru parengimo ir politinio auklėjimo dažnai išleidžia žemo idejinio turinio kūrinius". Rašy-tojas Baltušis puolė tarybinius rašytojus kolegas, kad jie vis dar neįsijungia į darbą. "Neatsitikt-i-na, kad iki šiol dar nėra žymė-snių kūrinių apie kolūkinį kaimą, maža rašoma pramonės temati-ka". Kritikos už ideologinius iš-krypimus susilaukė rašytojų Mykolaičio, Churgino, Matuzevi-čiaus kūriniai. Idomu, kad dis-kusijose dar "dalyvavo" rusai Kriučkov, Plotnikov, Smirnov ir kiti. Atspėkit kokia kalba buvo vedama konferencija?

Winnipegiečiai Tėvo B. Mikalausko, OFM, išleistuvėse

Nuo taigų iki džiunglių

Daug tūkstančių mūsų brolių, ir sesių sudėjo kančios dalį Vor-kutos, Altajaus, Kazakstano, So-lovkos ir kitose darbo vergų sto-vyklose. Daug jau jų savo kaulais nuklojo tą amžiams praeiktą žemę.

Sirdgeloje mintimis belanky-dami amžino pasmerkimo rykš-tėmis išplaktą nužmogėjusią so-vietinę imperiją, nuklyskime ir į kitą žemės kampą, kur taip pat keli šimtai mūsų brolių išblā-kyti po puslaukinės Indokinjios džiungles, kas minutę kovoja su mirtimi ir begalinio vargu, ir tik už svetimųjų reikalus. Mes žvilg-terėkime į jų vieną kitą atkly-dusį laiškelį, i kuriuos nē poetas nesukraus tiek jausmingų, grau-dingų ir didžiųjų pergyvenimų sukurtų žodžių, kaip tie ginklo vyrai, kurie jau keli metai iš-vargę klampioja nepereinamose džiunglėse, tarp svetimų veidų, ištroškę lietuviško balso.

Skaitytą jų žodžių, graudulys verčia ašarą išspausiti iš akių. O koks lietuviškas ir mielas patri-jotizmas jų širdyse plaka. Jie ga-vę lietuvišką laikraštį ar knyge-lę, kaip motina savo pirmą kū-dikį, karštai spaudžia prie akpe-pusių lūpų ir neįspausina džiaugsmo ašaromis aplaisto kiekvieną eilutę. Niekas daugiau nepagudroja ir nesuvalinėna rū-s-taus jų likimo dalios, kaip lietu-viškas žodis — ta mūsų šventa tėvynės meilės relikvija ar vi-enas kitas laiškelis.

Jų širdyje ilgesys ir lūkesčiai, palikti tas džiungles ir tuos pu-slaukinius indokinus, kurie nē kiek nešvelnesni už Sibiro bue-dlius ir bendromis jėgomis su lai-svų šalių broliais kovoti už tėv-

WINNIPEG, Man.

Sveikiausias ir laimingiausias kraštas

Tai patvirtina Lietuvių Katali-kų parapijos metrikų knygos, kurios pradėtos vesti 1949 m. Jose randame: 20 pakrikštytų, 30 porų sujungta, nē vieno mirimo. Raskite kitą tokią laimingą lie-tuvių koloniją.

1951 m. Winnipege buvo 73 šeimos iš viso 406 lietuvių. Pakrikš-tyta 8 vaikai — 5 mergaitės ir 3 berniukai. Sujungta 6 poros: 5 lietuviškos ir 1 miši.

— Ši žiema Winnipege nepa-prastai graži. Trupučiuką pašalę ir mažytis, pūrus sniego sluogs-nis dengia pilką žemę.

— Sausio 13 d. YMCA salėje įvyko Mažosios Lietuvos minėj-i-mas. Paškaita skaitė Ernestas Federavičius iškeldamas lietuvi-o meilę Baltijos jūrai. Po susirin-kimo padaryta rinkliava Diep-holzo lietuvių gimnazijai.

Pagelbėjimo kaceto kankiniams

Buvęs technikos studentas Pi-lypas Narutis dar vokiečių lai-kais Lietuvoje vadovavo slap-tam studentų ateitininkų veiks-loms sąjūdžiui. Gestapas jį buvo suėmęs, tardęs, kankinęs, paga-liau 1943 m. kovo 25 d. patalpi-nom drauge su kun. St. Yla ir ki-tais — rezistencijos kovotojais Stutthofo koncentracijos lagery. Maždaug po 2-jų metų laimingai pateko amerikiečių zonon ir Stut-garte baigė studijas, įgydamas dipl. inžinieriaus teises. Koncen-tracijos lageris padarė savo: Na-rutis gavo džiova, kuri ilgą laiką jį buvo paguldžius sanatorijon. Šiuo metu, nors ir sustiprėjęs, jis beveik neturi vilties kur nors išemigruoti. Betkokiam darbu dirbti dar nepajėgus, o turi išlai-kyti žmoną ir mažametį sūnelį. Gyvena paklodėm atitiestam lenkų lagery kampely, jį priva-taus buto vokiečiai neduoda. Jo žmona rašo: "Jei turėtume bent tokias sąlygas, kaip Hanau lase-ry (maždaug prieš 3-jus metus), jautumėmės laimingi"...

Ar negalėtume, kas nors iš mū-sų šioms padėti?

Jo adresas: Pilypas Narutis, Nuertingen (14a), Muehlwiesen-lager, Germany, US Zone.

JA VALSTYBES

ALto Vykdomasis Komitetas sausio 13 d. paskelbė atsišauki-mą, raginantį pasirošti Vasario 16 d. proga įvykdyti ALT suva-žiavimo nutartą \$100.000 vajų. Vasario 16 d. minėjimas turįs ei-ti šūkiu: "Daugiau lėšų Lietuvos laisvinimui".

ALiet. Bendr. apylinkės jau pradeda organizuotis ir kuria LOKUS.

Clevelando arkivyskupas sau-sio 3 d. raštu atskė į tremtinių prašymą lietuvių mokyklos rei-ka-lų. Arkivyskupas tikybai lie-tuvių kalba ir lietuvių kalbai dėstyti leido naudotis šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpomis 4 dienas per savaitę, o vidurinių-jų mokyklų mokiniams leista mokyklos patalpas pasinaudo-ti šeštadieniais prieš piet. Stato-ma sąlyga, kad mokytojai būtų patvirtinti klebono ir kad pamo-kytų lankymas nenutrūktų. Jei taip atsitiktų, busi laikoma, kad tėvai tokių pamokų nenori.

Lig šiol lituanistinė mokykla Clevelande labai vargo. Ji pra-dėjo veikti tiečio pačioje šv. Jurgio parapijos mokykloje, bet buvo priversta išsikelti į lietuvių salę ir Norwood skaityklą. Clevelandiečiai džiaugiasi arkivyskupo

O atsimenu namelį, tą gimtinį savo...

CONRAD RICHTER

Antru kartu

GALBŪT, jaunas nepakankamai įvertinai savo tėvą? Kažkiek atiduotum, kad vėl galėtum bent paskutinę valandėlę su juo pa-gyventi ir visa pataisyti.

Pats sau jis kalbėjo, kad, jei būtų žinojęs taip įvykstant, ten būtų nevažiavęs. Pagaliau jis atvyko į savo gimtąjį slėnį. Jis vėl buvo prie trikampio, susidarant iš upės ir melynų kalnų, kurie apjuosia turtingą rudą žemės plotą. Čia jis gimė ir maitinosi žemės derliumi. Jis žinojo kiekvieną lauko kampelį bei medžių tanku-myną. Jei jis galėjo kur nors save pajusti, tai tik čia.

Ir kai jis dabar į čia atvyko, jam visa tai nieko nereikšė. Tai buvo tuščias ir miręs vaizdas, kaip ir kiekviena kita vieta, ku-rioje jis buvo po anos savo gyvenimo permainos. Jam pačiam buvo visiškai aišku, kad su juo yra kažkas ypatingai blogai atsitikę: jo gyvenime skirtinga, o gal net ir mirčiai artima. Jis įtarė ato-minių spindulių apdegimą. Visiškai tiksliai nustatyti, kas jam galėtų būti, nepajėgė nei gydytojai, nei jis pats.

Jis važiuavo pamažu Juodosios viršūnės keliu. Didelėje len-toje buvo užrašas:

"Rožės slėnis. Kariuomenės apsauga. Amerikos kariuomenė. Įžengti draudžiama".

Prieky, kairėje ir dešinėje jis matė augštas plieno tvoras, ku-rių viršus buvo įspintas spygliuotomis vielomis. Prie mažo neme-lio viduryje centrinio kelio jis pakluso ženklui "Sustoti".

— Norėčiau gauti leidimą aplankyti Akmens bažnytkaimį, — jis paprašė.

— Dėl ko? — pasiteiravo sargybinis.

— Tik pasidaryti aplinkui. Aš iš čia esu kilęs.

— Jūs to negalite. Dabar visa tai yra per vėlu. Čia neįleidžia-mi civiliai. Čia yra draudžiamas rajonas, griežtai slaptas ir labai pavojingas.

— Aš visa tai žinau, — atsakė žmogus iš automobilio. Po trumpo momento jis tęsė:

— Man rodos, aš turiu teisę aplankyti savo tėvų kapus.

— Jūs turite įrodyti, kas jūs esate?

Sargybinis įėjo trumpam į vidų ir grįžo su nešvaraus popie-rio lapu, aiškiausiai, tai buvo kariuomenės apsaugos rajone mi-rusiųjų sąrašas.

— Pavardė?

— Mano tėvas buvo gydytojas Jonas Hanray. Aš esu Petras Hanray. Čia aš turiu savo asmens dokumentus.

Sargybinis išsitempė. Jo raukšlėtas veidas paraudo. Jo nema-loni ir griežta veido išraiška pasikeitė pagarba atvykusiam.

— Aš labai atsiprašau, kad nežinojau, jog jūs esate daktaras Hanray. Aš matau jus dabar, pone, ir prisimenu pagal jūsų foto-grafiją. Aš paskambinsiu pulkininkui Hollenbeckui, kad jūs čia esate. Jūs rasite jį jo įstaigoje. Jis yra pastatė "A".

— Aš neatvykau pasimatyti su pulkininku Hollenbecku, — ramiai atsakė daktaras Hanray. — Aš noriu tik gauti leidimą įeiti į ten ir pats apžiūrėti.

Iš lietuviškojo pasaulio

sprendimu ir tikisi, kad daugiau nesusiurpatimų nebebus.

Newarke sausio 20 d. įvyko ketvirtoji New Jersey lietuvių dainų šventė. Jos metu buvo pa-minėta komp. Žilėvičiaus, šitų švenčių iniciatoriaus, 60 metų sukaktis.

Niujorkiečiai dar tebesigincija ar Vasario 16 d. minėjimą rengti su ar be šokių. Tai galėtų priminti padėti, kai vaikai, prisiminda-mi tradicinį gimtadienį prieš 12 metų mirusios motinos suruoštų egzėkvijas ir dar svarstyty ar suruošti ir šokių, ar be jų ap-sieiti.

Provizorius J. Makauskis, bu-vęs VLiko narys, kaip rašo "N", apsisotęs Niujorke ir sunkiai verčiasi, nes negauna tinkamo darbo.

Vyties Nemunėlio eilėraščių knyga vaikams "Pietų Vėjelis" jau išspausdinta. Iliustravo dail. P. Osmolskis dviem spalvoms.

Nėlės Mazalaitės "Mėnuo va-dinamas medaus" yra septintoji autorės knyga.

J. Būga ir toliau renka tauto-saką. Pereitą savaitę išvyko į In-diana Harhor, Ind.

S. Velbasis yra pareiškęs pa-gaidavimą, kad mūsų literatai parašytų lietuviškam baletui libretto, o kompozitoriai muzi-ką. Jis pats tam reikalui skirsias pora šimtų dolerių.

Dr. A. Petraitis nuo gruodžio 1 d. Carnell universitete dirba mokslinį tyrimo darbą su žymiu biochemiku prof. Dr. F. Boyle. Lietuvoje Dr. P. baigė Zemės ūkio Akademiją, tremtyje studi-javo Breslau, Eichstaett ir Miun-chene, kur ir daktaratą gavo.

"A. Ohs, sanitarijos distrikto ta-rybos pirmininkas Čikagoje, res-publikonų įtrauktas į sąrašą kandidatų perrinkimui.

VOKIETIJA

Prof. Z. Ivinskis šiuo metu iš Romos grįžo į Vokietiją ir pava-duoja į JAV išvykusį prof. J. Brazaitį tiek VLiko, tiek VTary-boje.

Miunchene lankėsi VLiko pirm. prel. M. Krupavičius ir Už-sienio r. Tarnybos valdytojo pa-reigas einas prof. Z. Ivinskis, kurie susitarė dėl Vasario 16 d. programų per vietinį Free Euro-pe ir Bayrische Rundfunk sius-tuvus.

Šiuo metu Vokietijoje didžiausią vienų lietuvių gyvenama sto-vykla yra Wehnen, kur dar tebė-ra likę apie 400 mūsų tautiečių.

Miunchene lietuviams emigra-cijos reikalais daug padeda maž-

lietuvė N. Grėblytė, kuri už sek-mingą vadovavimą įstaigai buvo pristatyta prezidentui Trumanui, greitai gavo JAV pilietybę ir bu-vo pasiūsta toliau darbo dirbti i Europą.

Bremene

— Prieš Kalėdas Lietuvių Siė-lovados Tarnyba Vokietijoje iš-leido pirmą savo neperijodinį leidinį "Ausros Vartai". Jų re-daktorius yra kun. Aug. Steigvi-la, leidėjas — kun. Vaclovas Sarka.

— Prieš Naujus Metus pasiro-dė "Lietuvių Kalendorius 1952 metams", kurį paruošė Bremene lietuviai emigrantai: agr. Č. Liu-tikas, dir. Jurgis. Šileika, Dr. A. Palaitis, prof. V. K. Jonynas, inž. M. Molis, mokyt. P. Kaminskas, ltn. J. Burba, kun. V. Sarka; virš-šėlį piešė prof. V. K. Jonynas; išleido Sielovadas Tvarkytojas Vokietijoje ir Austrijoje. Kaina 1.50 DM.

— Dr. Ant. Narvydas, kaip IRO laivų gydytojas, išlydėjo tremtinius laivą "Skaubryn" į Australiją.

SVEICARIJA

LB valdyba prieš pat šventes išleido Dr. A. Geručio redaguotą "Sveicarijos Lietuvių Žinių" Nr. 3, kuriame sudėta apšiai vertin-gos medžiagos. Visuotinis Sveica-rijos lietuvių susirinkimas nu-matomas apie vasario vidurį.

Vasario 16 d. akto signataras prel. K. Saulys, gyv. Lugano mieste, Via Colloni 14, sausio 16 d. minėjo 80 m. sukaktį. Aštu-niasdešimtusius metus eina ir Sveicarijos vyriausybės pasiim-tas globoti dail. J. Mackevičius.

Šiemet medicinos studijas bai-gė med. dr. laipsniais J. Pečiulio-nytė, J. Steponavičius ir Žukaus-kas. Pastarasis išvyko pas tėvus į JAValstybes.

BRAZILIJA

Sao Paulo suorganizuotas Tautos Fondo komitetas: pirm. kun. P. Ragažinskas, vicepirm. inž. Z. Bacelis, sekr. A. Zibas, išd. K. Ausenka, nariai: St. Remenciū-s ir J. Januškiš. Komitetas įre-gistruojamas valdžios įstaigoje ir ruošiasi vajui.

AUSTRALIJA

Australijos LB tarybos suva-žiavimas gruodžio 29 d. išrinko naują Krašto Valdybą: inž. J. Vaičaitį, M. Bogažų, K. Kemešį, V. Kazoką ir Kmitą. Kandidat.: V. Saudragas, Masiokas, P. Pil-ka. Kr. Valdybos būstinė palik-ta Sydneyje, sekanti tarybos metinė sesija įvyks Adelaidėje.

KVIECIAME UŽSISAKYTI plačiausiai Amerikoje skaitomą laikraštį "DARBININKA"

Išėina du kartus savaitėje

"DARBININKAS"

buria aplink save daug bendradarbių. Viso pa-saulio kraštuose turi savo korespondentus.

"DARBININKAS"

yra geriausiai informuotas pasaulio lietuvių laikraštis.

Prenumeratos kaina metams:

JAV — \$5.00
Brooklyne — \$5.50
Užsienyje — \$5.50
Kanadoje — \$5.50
Pusmėčiui — \$3.00

"DARBININKAS" siunčiamas susipažinimui 2 SAVAITES VELTUL

A D R E S A S:

"DARBININKAS"

680 Buswick Ave.
Brooklyn 21, N.Y., USA

Nauji kanadiečiai

1951. XII. 17 laivu

"Anna Salen" išplaukė:

Norkaitis Antanas
Fohradas, Ferdinandas, Mari-ja, Ferdinandas, Jonas, Aleksas, Gustavas, Otas, Helmutas Selma
Dauneckas Anna, Jeanette
Ruikis Morta, Kristina
Tamošiūnas Joana, Jurgis

1951. XII. 28 d. laivu

"SS Fairsea":

Baibokas Stasys
Rauba Antanas
Stanevičius Vaclovas
Grastaitis Jurgis -
Kitov Alex
Vaičekonis Pranas
Filipavičius Vaclovas, Bene-dikta, Danguolė, Raitūnadas
Szames Icek, Maria, Ditter
Mines Sender
Bapkauskas Katharine, Jonas
Preikšaitis Mikas, Edita, Ar-minas.

K. V. Š.

Naujos Bažnyčios persekiojimo formos

Bolševikai įvedė visai naujas Bažnyčios persekiojimo formas, kurių nežinojo jų pirmtakai Nerona ir kiti. Jos palietė ir Lietuvos kaip ir visų kitų bolševikų pavergtų kraštų katalikus. Tuo reikalu nekarta buvo rašoma pasaulio spaudoje. Įvairūs to klausimo reiškiniai buvo gvilde-nami ir daromos išvados. Tuo reikalu prabilo ir La France Ca-tolique Jean Rolan straipsniu "Kankinys atsimetėlis apostas-tas". Jis originaliai įdomus. Min-tys jo teisingos ir realios. Trumpai pravers ir mums lietuviams jas apžvelgti ir apmąstyti.

Kas yra kankinys-martyras? Į tą klausimą mums atsako arki-vyskupas J. Skvireckas savo Naujojo Testamento IV laidos įvado žodyje (VIII psl.). "Re-čiaus sutinkamas Naujame Tes-tamente, rašo jis, žodis kentėto-ja arba kankinys. Ir jis reiškia ne tą, ką sako lotyniškas-graikiš-kas ir kitose kalbose priimtas žo-dis "martir". Vokičiai labai ne-seniai jį išsivertė į savo kalbą ir vartoja jau žodį "Blutzeuge" — tas, kuris liudija savo krauju". Žodis gi martyr tikrumoje ir reiškia tą patį, ką liudytojas ar liu-dininkas. Taigi ir mes norime vieton nelaimingo kentėtojo ar kankinio, ar senojų mučtininko — priimti tuo tarpu žodį martiras (Dievo liudytojas — Viešpaties liudytojas — Kristaus liudyto-jas)".

Tokia buvo pirmą kartą martiro-kankinio reikšmė. Tortūra naiki-no žmogų fiziškai, bet Malonė-leido jam pakilti virš žmogišku-mo lygio į viršžmogišką herojiz-mą. "Galima įsivaizduoti, rašo Rolan, ateities Neroną, krikščio-nių persekiojimą. Jau nebebus ge-ležies ir plėšrių žvėrių, bet bus mokslingoji atsižadėjimo psicho-technika. Argi jau artintųsi tam-sių galybių valanda, kai Bažny-čia nustos turėjusi kankinių-martirų?".

Koks yra krikščionių persekio-tojų tikslas? Atimti kankiniui-martiriui jo garbingo liudijimo charakterį. "Antrajame amžiuje-krikščionys buvo kaltinami, būk jie valga vaikus. Dvidešimtame ar-tūje juos kaltina moraliniais išskrypimais, devizinais nusikal-timais ir net žmogžudyste".

Bolševikinės Kinijos Kantono mieste areštuota 5 katalikų vie-nuolės iš Kanados už tariamą choleros platinimą. Kiti tas pa-čias seseris vienuoles kaltino už vaikų žudymą. Nankino mieste apkaltinta katalikų vienuolės, ki-lusios iš Prancūzijos ir Airijos, už nužudymą dviejų tūkstančių

kiniečių vaikų.

Kipa praneša iš Čekoslovakijos, kad "Semily ligoninėje įsivirksta sifilio mikrobų salai-kytėmis kunigams, vienuoliams ir vienuolėms. Tai daroma tuo tikslu, kad parodytų katalikiškai visuomenei, kokio yra jos kuni-gai ir vienuoliai, kaip paplitę jų tarpe ištvirtimas. Bolševikai ir naciai vienodų priemonių kovai su katalikybe imasi. Pasaulis dar nėra užmiręs nacių garsių bylų dvasininkams už moralinį pakri-kimą" (Liberte. 1950. XII. 16, Nr. 291).

Dar piktesnis ir klatingesnis neribotas išdaviko sąvokos ište-simas. Bet ir tai nėra visai nau-ja. Visai nauja yra tai, kad šian-dien tariamos išlavystės sudaro-moji piktai tikslais forma gali suklaidinti ir pačią krikščioniškąją bendruomenę, ją suskaldyti ir pridenyti religinio persekiojimo charakterį ir formą bei tikslus. Štai šita naujovė atidaro kelią tikrai pasibaigėsimoms perspek-tyvoms. Žinoma, kad jau yra ne-maža žmonių, kurie yra palinkę į ne pagirt, tai bent pateisinti "religinius valymus" — "čistkas" įvairiomis "kolaboracijomis", "reakcijomis" ar "feodalizmais".

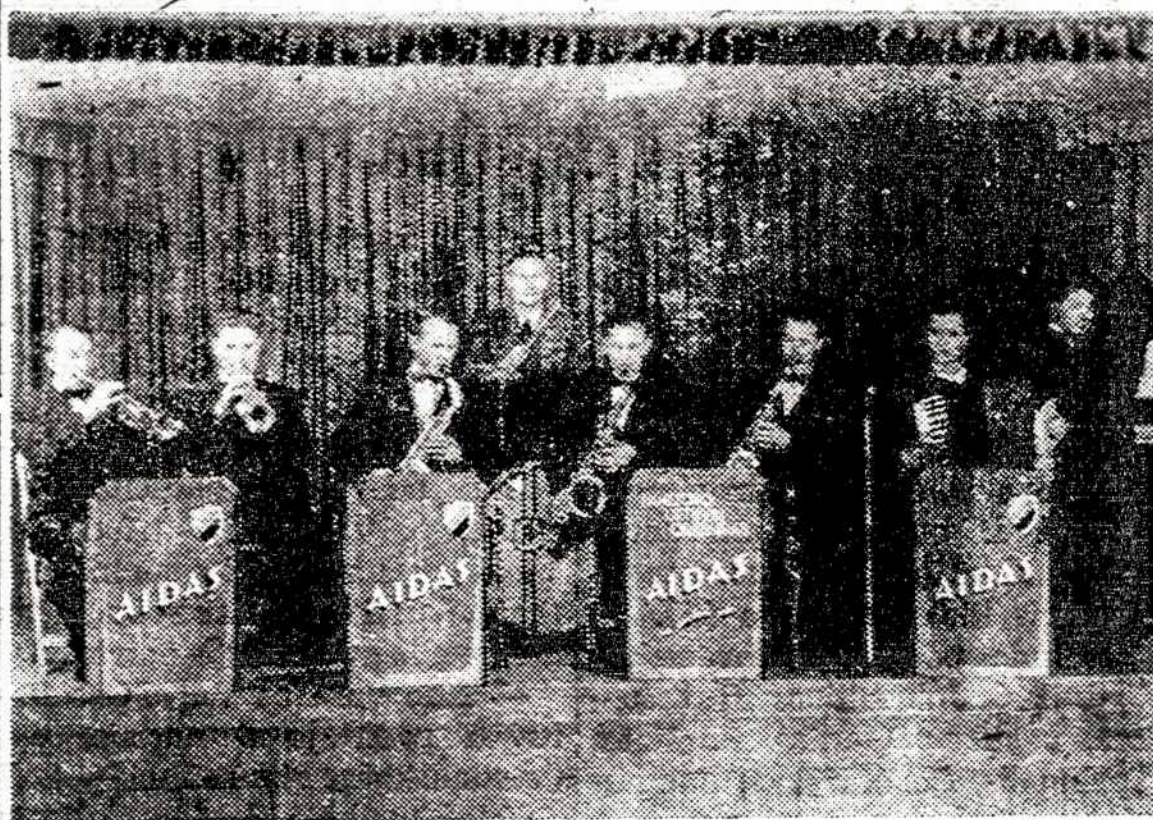
Autorius pramato, kad "ateity vis mažės parodomosios bylos, o vis didės paslaptingi dingimai ir nužudymai. Nesunku taip pat ispėti, kad mėgiamiausias meto-das bus — priversti atsižadėti, moralinis išprievartavimas". Pir-mu pažvelgimu atrodo, kad susi-duriama dabar tik su tarpiniu atsižadėjimu. Nuo kankinamojo reikalaujama prisipažinti prie politinės kaltės ir konstatuoti re-ligiję laisvę krašte. Bet jau su-kama į naują vėžę: kankiniam-martiram pradeda primesti apostazija ir blasfemija. "Bude-liai, rašo Rolan, šandien turi ga-limybės priversti savo aukas me-luoti kartu su jais. Ypatingas paradoksas. Lik šiol kankinys-martiras spyrėsi herojiškai klai-dai, šandien gi jis pasiduoda la-bai pasigailėtoms nuolaidų ir su-sitarimų formoms. Lig šiol kan-kinys buvo išpažinėjęs, dabar jis virto atsimetėliu-apostatu".

Paskutiniąjį apsigynimo for-ma pasilikio tik ta, kokią pasirin-ko kardinolas Mindszenty, tai iš-kalno pareikštas protestas ir bū-simų prisipažinimų paneigimas. Rolanas tai vadina "auščiausiu herojinio pasipriešinimo kanki-niams, kuriuose nėra jokios he-rojizmui vilties". Vienas protes-tantų teologas net teigia, kad nauja krikščioniško liudijimo forma galinti būti tik savizudy-

bė. Katalikiškasis autorius su to-kio protestantų teologo nuomone nesutinka ir teigia: "Čia artina-mės prie tokios srities, kur žmo-gaus aiškinimai ir sprendimai, neįmanomi, kur yra tik Malonės paslaptis. Nieko negalima įsi-vaizduoti ką Ji gali nuveikti net esybėje pakrikusio ir žmogiškai imant pamisusio. Dvasios keliai neįpramotomi".

Nauja, kentėjimo-martiriūmo forma reikalauja krikščioniško-sios bendruomenės transpozici-jos: "To ypatingo liudininko aki-vaizdoje, kuris atsižada, tik vie-nas dalykas yra svarbus: išlaikyti jo kankininkystėje, šalia visokių dviprasmybių ir užmaskavimų, jo sugebėjimą spinduliuoti. Rei-kia priimti liudijimą net tada, kai liudininkas negali "liudyti". Kai tokios prasmės priduosime dienų dienų kankininkyste-martiriui — jokia budelių klasta nepasieks savo siekiamo tikslo. Gabr. Tautius.

Sėkmingai Mannheimio teatre dirba prof. J. Ereto dukrė Aldona Eretaitė, anksčiau porą metų dir-busi šveicarų Žiuricho teatro vai-dyboje.

Hamiltono orkestro "Aidas" metinės

Sausio 26 d. Hamiltono, 213 James Str. N., 7 val. vakaro, lietu-vių orkestras "AIDAS" ruošia koncertą — vakarą savo metinėms suktukėms paminėti. Vakaro programa bus labai įvairi: moterų balsų trio, baletu numeriai, instrumentalistų solo, visai naujas lietuviškų melodijų popuri, kurį sukomponavo muz. Alf. Prielgauskas. Labai praturtintas šokių repertuaras, kuris susidės iš tautinės, eu-ropinės ir moderniosios muzikos kūrinių.

Hamiltono orkestras "Aidas" per metus laiko spėjo save labai gerai užsirekomenduoti; jis buvo kviečiamas į kitus miestus kaip Toronto, Welland, Delhi ir kit. Už orkestro storganizavimą Ha-miltono, reikia pareikšti padėką jo vadovui p. Stasiui Jokubaičiui, kuris čia yra idėjas labai daug rūpėjęs, energijos ir pasiuntimo; be to, orkestrą gaidomis, naujais muzikos kūriniams labai praturtino torontietis muzikas instr. Alfonsas Prielgauskas, nes jo dėka pats orkestras yra pasiekęs gana augstą meninio lygio.

Per pirmąjį savo pasirodymą praėjusiais metais "Aidas" su-traukė rekordinį svečių skaičių, per 500 žmonių, o lietuvių salės "Dainava" patalpos buvo per ankštos. Todėl daugis skundėsi dėl stogų patogumų. Siemot to nebebus. Nusamdytoji salė yra erdvi, patogi ir moderniška sutvarkyta. Orkestras laukia svečių iš arti-mesnių lietuvių kolonijų ir JAV.

V. Br.

Laiškas knygų leidejams

Lietuviška knyga yra didžiau-sias veiksnys sulaukyti nutautė-jimą, ypatingai jaunuomenės. Tačiau dabartinės aplinkybės lietuviškos knygos kelias į skai-tytoją yra gana sunkus dėl kelių priežasčių. Lengviausia skaity-tojui pasiekiamą knygą JAV — lengviau gaunama ir lengviau įperkama. Daug sunkesnis ir net labai sunkus jos įsigijimas yra žemesnio darbo atlyginimo kraš-tuose — P. Amerikoje, Europoje ir Australijoje. Į daugumą jų kraš-tų įgabenti didesnius knygų kie-kius iš dolerio kraštų dėl valiutinių suvaržymų beveik neįma-noma. Ši reikala, nors ir su sun-kuais, dar būtų galima sutvar-kyti įsteigus užsakymo agentū-ras ir pagal jų užsakymus kny-gas siunčiant tiesiog užsakymo-jams. Bet iškyla svarbus kainų klausimas.

Jeigu JAV knyga kainuoja \$3, tai ji atitinka maždaug 3 valan-dų vidutinio darbininko uždar-bui, tai Australijoje pagal vali-u-tos kursą ta knyga kainuoja 27 šilingus arba maždaug 6 valan-dų vidutinio darbininko uždar-bui.

Leidejai turėtų žemesnio atlyginimo kraštams knygų kai-nas derinti ne pagal JAV stan-dartą, bet pagal jų valstybių už-darbių. Jeigu JAV knyga kai-nuoja \$3, tai Vokietijoje ji turė-tų kainuoti 4-5 DM. Australi-joje 14-15 šilingų ir tt. Žinoma, to-kia kalkuliacija kiek apsunkins leidejus, tačiau jiems nuostolių nepadarys, nes jie dabar spaus-dindami knygas turi galvoje JA-V-bių rinką (labai mažas pro-centas išeina į užsienį), o laiky-da-miesi šito apskaičiavimo, tiražą galėtų padidinti 800-1000 egz., jau kainuotų labai nedaug. Su-prantama, tai neduotų daug pel-no, bet knygą paskleistų daug plačiau.

2. JAV spaudos darbas, lyg-nant su kitų kraštų standartu, yra labai brangus. Mano apskai-čiavimu, pav., Australijoje spaus-dinimas knygų kainuoja apie 40% pigiau negu JAV, iskaitant ir knygų persiuntimo išlaidas. Todėl leidejai turėtų bandyti ieškoti pigesnio spausdinimo kraštų, kas vėl kiek atpigintų knygą ir padarytų ją prieina-mesne visiems kraštams.

Galimas daiktas, kad pasvar-čius gal atsisrastų ir kitų kelių, patenkinamiai išspresti šį kla-usimą, tačiau, šiaip ar taip, rei-kalas skubiai svarstytinas.

C. Petrikas.

Redakcijai prisiūsta

Current News on the Lithua-nian Situation, Vol. VIII, Nr. 9 (113) ir Nr. 10 (114), November, December, Compiled by the Li-thuanian Legation, Washington, 18 ir 20 psl.

Sv. Pranciškaus Varpelis, 1952 m., Nr. 1, 32 psl.

KURĖJAS GYVENIME

(Laiškas "T2" redakcijai)

Gerbiamoji Redakcija!

"Tėviškos Žiburių" nr. 41 (94) 1951. X. 11, išspausdinta apie ma-ne žinutė, kuri gali kaital sukli-dinti. Aš pats, perskaitęs ją, net užsisvajojau... Juk neblogai bū-tų, kaip ten rašoma, "prasiversti iš kelių neturtingų mokinių" ir būti remiamam "Amerikos lietu-vių šviesuolių". Man prisiminė tuoj visa eilė poetų, mokslininkų, tapytojų, kompozitorių, ku-rie savo gimtinėse turėjo mece-natus — rėmėjus lengvinius jiems siekti kūrybinių tikslų. Vi-sai tai nėra naujas dalykas. Įvai-rių meno sričių entuziastai-rėmė-jų buvo jau senojų Graikijoje ir Romoje, taip pat Renesanso epo-choje, o lygiai ir 18 amžiuje. Už-tenka prisiminti vien Austrijos, Vokietijos, Vengrijos aristokra-tus bei įvairius valdovus! Netrū-kio stambių mecenatų ir 19 am. (net atsilikusioje carinėje Rusi-joje!), o kankuriose šalyse, pav., Norvegijoje (dalinai ir Suomijo-je) mecenatų pareigas pasimė-pati valstybė skirdama stipriau pasireikšusius kūrėjams nuo-latinę "algą" — stipendiją, kad jie galėtų atsidėti išimtinai savo srities kūrybiniam darbui.

Bet, deja, tai vis buvo ir yra tik kitose šalyse! Mūsų mielojoje Lietuvoje tokie dalykai buvo lai-komi beveik "erezija" ir niekas mūsų meno kūrėjų nerėmė. O jau kompozitoriai, tai net autoriaus teisių apsaugos neturėjo. Savo lietuviško įstatymo neišleisdome, o atitinkamas carinės Rusijos į-satymas nebuvo taikomas. Lei-dėjų taip pat kaip ir nebuvo. O jei ir išleista kiek, tai dėl mažo tiražo (500 iki 1000 egz.) honora-rai išeidavo labai menki. Lietu-vių kompozitorių darbai, išpildo-mi koncertuose ir radiofone, pa-jamų duodavo tik solistams-ėms ir akompaniatoriams, o patiems autoriams tekdavo, deja, tik se-nų pasakų sekėjų dalia: "Ir aš ten buvau, valgiau ir gėriau, per bardą taukai varvėjo — burnoj neturėjau".

Jei jau turėdami savo nepri-klausomą valstybę negalėjome tinkamai sutvarkyti šio reikalo, tai ką gi bekalbėti dabar, kai esa-me visko nustoje ir išsisklaidė keliuose žemynuose. Kaip visų kitų mūsų menininkų, taip ir ma-nęs niekas neremia ir nesu tuo reikalu! ir ką nors kreipėsis. Tik pirmomis dienomis, vos atvykus į JAV, vienas kitas asmuo kiek parėmė, bet bendrai, kaip vi-siems tremtiniams, taip ir man, pradžioje teko pasidaryti skolos, o paskui jau savomis alkūnėmis

irtis per gyvenimą. Na, o skola ir palieka skola: vargiai kada ji virsta pašalpa. Kalbos apie rė-mimą, matyt, pradėjo plisti, kai pasirodė vienas kitas spausdin-tas mano muzikos darbas. Tik čia apie bet kokį specialų "rėmimą" netenka kalbėti. Mano darbai leidžiami tomis pat sąlygomis, kaip ir rašytojų ar šiaip autorių raštai: leidžiamas sumoka spaudos išlaidas ir perima savo žinion iš-leistą kūrinių, o autoriui tenka tam tikras nuosimtis nuo parduo-damos kainos. Kaip nepriklausio-moje Lietuvoje, taip ir emigraci-joje leidžiamas vos keli šimtai egzempliorių (tik retkarčiais iki 1000) ir honoraras autoriui teat-lygina vos mažą dalį idėto darbo ir laiko.

Keletas entuziastų Brooklyne, N.Y., buvo užsimoję sudaryti šio-kį tokį fondelį mano muzikos darbams išleisti, bet kaip su vi-sais fondais iki šiol pas mus ne-sisekė, taip ir ši kartą ne kitaip išėjo: surinkti virš 30 (tridešimt) dol., už kuriuos galima iš-spausdinti tik pusantro puslapio. Kadangi numatytoji išleisti dai-na yra trijų puslapių, tai ties čia visas reikalas ir sustojė, ar, kaip sakoma, "išalo"...

Fantastišku optimizmu dvelkia "T2" žinutės užuomina, kad Niujorke-Brooklyne galima būtų iš-silaikyti "iš kelių neturtingų mokinių". Aš imu iš tremtinių vos trečdali atlyginimo, norma-liai imamo už muzikos pamokas Niujorko srityje. Tat tikrumoje ne jė mane, bet aš juos daugiau remiu palengvindamas jiems siekti muzikinio išsilavinimo. Visam pasaulyje mokiniai, tur-ingi ir neturtingi, turi dar "sim-patišką" ypatybę prie mažiausios progos praleidinėti pamokas, ne-pagalvojant, kad privačiai studi-jai tuo sudaromas tiesioginis nuostolis.

Vargiai dera spaudoje nustati-nėti privatinį mokinių skaičių. Visose privatinėse studijose mo-kinių skaičius nuolat keičiasi bei svyruoja.

• Pageidautina, kad mūsų spau-doje daugiau būtų aptariami bei nagrinėjami lietuvių autorių iš-leidžiami kūriniai, o mažiau kal-bama apie pašalines smulkme-nas, liečiančias jų privaty gye-nimą. Kas šios rūšies žanru do-misi, gali pakankamai prisiskai-tyti, kaip sakoma, įvairių "triuš-kinančių" sensacijų vietinėje pi-gioje spaudoje — dažniausiai, ži-noma, apie kino artistų romanus bei skrybybas su... šeštuoju ar septintuoju vyru!...

Kiekvieno giliau galvojančio lietuvių akys ir mintys turi būti kreipiamos į svarbesnius dalykus. Niekad nepamirškime koki-bais kryžių neša mūsų Lietu-vė! ir visa mūsų tauta. Tat kan-triai neškim ir mes kiekvienas savo vargus! Nesivaikykime pi-gios sensacijų! Prisikėlus Lietu-va gal vertins kaip tik daugiau tuos, kurie ir blogiausiais laikais dirbo jos kultūros išlaikymui bei kėlimui, negu tuos, kurie per do-lerį jau pradeda nematyti nei Lietuvos vargų nei lietuviškos kultūros reikalo.

Su tikra pagarba

V. K. Banaitis.

• Mūsų veiksniai būtina tu-rėtų atkreipti dėmesį viešąją opi-niją veiksmingiausiai formuo-jančiai priemonei — televizijai. Pav., aną savaitę per NBC sis-temą NY žinių metu buvo paro-dytas tūlas lietuvių pabėgėlis, atvykęs per NCWC, perspėjęs, jog sovietus paveikti gali tik jė-ga. Aną penktadienį "We The People", Gulf korporacijos pro-gramoje, Mr. Churchillius buvo "rašomas" laiškas, kurio turinys buvo per kelias minutes filma at-vaizduotas. Churchillis išlipa iš "Queen Mary" ir girdisi kurios tai bažnyčios pašėlęs varpų skambėjimas. Nedaug kas at-kreipė dėmesį, tik klebonas ir minėtos valandos NBC sistemoje vedėjas. Jie radę esą DP, kuris pasiškines, jog skambina, šauk-damasis Churchillio dėmesio pa-vergtai Estijai ir visoms mažoms tautom. Klebonas šokęs estui i talką! Apie 10 milijonų židrovų seka šią programą! Gale vaizde-lio buvo parodytas britų konsu-las Niujorke pasižadęs persiū-ti šį laišką tuoj pat į London, 10 Downing St. /

Estai iš Pabaltijio tautų veiksmingiausiai moka veikti pasaulio opiniją savo leidiniais ir idėjo-jais, lietuvių šioje srityje, gai-la, paskutiniai.

(Dus daugiau)

Vertė V. Matulaitis.

ji apiplėšęs. Jis mėgo tuo keliu per Peno kalną vaikščioti, kai buvo dar vaikas.

— Gerai, gal jūs man galite pasakyti, kieno štai šitas namas? Bet sargybinis nežinojo, kas jame gyveno.

— Kas jie bebuvu, — jis pridėjo, — gavo pranešimą išsikelti. Jūs galite būti tikras.

— Apie ką jiems buvo pranešta? — Bet ką ir viską... Pradžioj jie sakė, kad jiems per trumpas laikas.

— Kiek laiko jiems buvo duota? — Kiekvienas šiame rajone gavo tą patį pranešimą. Per tris dienas pasiimti pinigūs iš valdžios ir išsikelti. Jie buvo nepaten-kinti. Jie sugrįžo vėliau ir mėgino atsipirkti kaikiurais medžia-gas, kurias buvo pardavę su visu nekilnojamo turto, pavyzdžiui: vonias, kurias jie turėjo, gyvulių edžias bei kitus daiktus. Skun-dėsi, kad naujai pirkoje vietoje jie negalėjo gauti už tą sumą nau-jų įrengimų.

— Taip, bet vadovybei nereikėjo jų senų vonių ar gyvulių edžių. — Ne, jie sudėgino senus medinius irankius, o senas vonias ir kitką suvertė į laužo duobes. Pulkininkas pasakė, kad kiekvie-ną seną vonią išgauti per Vašingtoną pagal nustatytą tvarką būtų kaštavę nuo 25 iki 50 dolerių, o be to, būtų užtrukę savaites. Pulkininkas jiems pasakė, kad jie tai pamirštų, nes tai būvė tik karo aukos.

Mokslininkas susigėdo ir pats sau sumurmėjo: — Čia taip pat.

— O-o-o! Čia keturi ar penki jūsų kaimynai buvo labai nai-viai užsispyrę. Jie liko savo vietose ir nenorėjo iš čia vykti. Vė-liausia nusileido sena moteris. Ji su visais savo daiktais sustojė prie vartų, skundėsi sargybinui savo vargais: kaip jos tėvas ir die-dukas sutvarkė ūkį, o dar prieš tai kiti jos tautiečiai dėl to dirbo. "Kodėl vėl daroma tokia revoliucija?"

— Gerai, dabar jūs suprantate, kaip jautėsi indėnai, kada jų juos išvijote! — nusijuokė uniformuotas vyras kariškame maža-me automobilijje, bet mokslininkas nė nešyptelejo.

— Aš bijau, kad, galbūt, sena moteris nevijo indėnų iš čia, — jis ištare labai tyliai.

— Žinoma, gal ir ne, bet rangovai turėjo pradėti darbą. Mes turėjome pradėti išdirbti panašius dalykus, kaip jūs atominė bomba, dėl kovojančių frontų vyrų. Aš manau, jūs tai žinote.

Mokslininkas ir vėl susigėdo. Sargybinis pradėjo dar toliau girti:

— Aš spėjau, kad tai buvo visų didžiausias išradimas. Tik įsi-vaizduok!, iš vieno karto nušlavė visą miestą ir šimtus tūkstan-čių tų jo žiurkių. O aš girdėjau, kad tai tik niekis prieš tai, ką jūs dabar galite padaryti.

Hanray labai ramiai atsilosė savo automobiliyje. Jį nupurtė žiurpas. Jis pasijuto lyg būtų sirgęs jūros liga ir lėtai važiavo priekiu.

— Na, — po kiek laiko pats sau pasakė, — jie nepanaikino kelio, kuris veda pro Jarretto ūkį.

Tai turėjo būti tas pats kelias, pro kurį jis dabar važiavo, ta-čiau jis keistai siauresnis ir trumpesnis atrodė. Kaip daug kartų jis tuo keliu eidavo iš bažnyčios ar choro repeticijų su viena Jarretto mergeite.

— Bet kur jie Jarretto medžiai, kuriuose vieną vakarą pa-mokslininko vaikai pasislėpė, kad jį išgąsdintų? Kaip daug grei-čiau važiuojama automobiliu, negu jis tai darydavo lengvu ve-

žimėliu...

Čia buvo Akmens bažnytkaimis, arba Deckertown, kaip jį va-dindavo. Rįgošojo tik pusė pasilikusių namų, kurie buvo, kaip kokios dėžės, be langų. Tillburio krautuvės neliko nė ženklo kaip ir Hulsizerio kalvės ir jo raudono tvarto. Ir, kai jis pasiekė kryž-kele, kur vienas kelias suka į Klevų kalną, o antrasis į Alvyra, staiga pamatė prieš save akmeninę bažnyčią. Jos langai, durys ir varpinė buvo apkalta lentomis.

Už šitos bažnyčios, jis gerai prisiminė, buvo jo tėvo namas. Jis pamazū išlipo iš savo automobilio ir pradėjo eiti. Vietos vaizdas jį truputį supurtė. Ar tai galėjo būti jo vaikystės namas, kurio idilišką paveikslą jis neįsiojosi ligi šio? Dažai buvo nudilę, prie-butis nugriautas, dingusi statinių medinių tvora, o didysis saldisis klevas nuplautos. Tai buvo tik tuščia dėžė — pustrčio aukšto lūšna su užsilikusiomis ornamentų ir buvusio puošnumo žymė-mis. Durys ir langai, kuriuos jis taip gerai pažinojo, buvo užkalti paprastomis lentomis. Nė skiedros nebuvo likę iš buvusio tvarto ir sodo, kuriame jis mėgdavo pasiskinti obuolių. Dabar jis matė tik eilę paprastų XYT sprogdinimo linijos industrinių pastatų, o už jų tolimoje baurius kūgius ir skysčių tankus rudenio saulėlydyje.

Jis negalėjo ilgiau žiūrėti ir pasitraukė į kapus. Tik čia buvo taip, kaip ir visuomet: gal tik keli nauji kapai, o visa kita taip, kaip jis prisiminė. Jis buvo girdėjęs pranešimus, kad labai gerai buvo prižiūrimi kapai, kurie buvo palikti kariuomenės apsaugos plotuose. Kapai atrodė net daug geriau išlaikomi. Zolė buvo ap-karpyta, tvarkinga juoda geležinė tvora, pataisyti baltieji ak-mens ir dar neseniai nuvalyti. Jis dar kartą skaitė:

"Ištikimas gydytojas" — jo tėvo antkapio akmenyje buvo iš-kaltos raidės. Truputį žemiau taisyklingai itališkai: "Jis gyveno kitų gerovei". Tai padarė jo motina. Jam, kaip jaunam mokslininkui, nepatiko tas užrašas, kai, pirmą kartą sugrįžęs namo, jį pamatė. Tačiau šandien tie paprasti žodžiai jį sujaudino ir suža-dino keistą pavydą. Prisiminė, jog jis vieną kartą galvojo, kad toli pralenkęs savo tėvą. Dabar jis žinojo, kad jo tėvo darbai buvo labai toli pralenkę jo gyvenimą. Bestovėdamas prie savo tėvų kapų, nusisukęs nugarą į apkaltus lentomis namus ir bažnyčią bei suraizytą žemę, ir baurius amunicijos pastatus, galvojo, kad visa tai tik sapnas. Kaip ir tada, nuo pietų kalno papūtė vėjelis. Varnos pasibaidė senuose nenaudajomose laukuose ir nukrido Peno kalno link, kuris saulėlydyje atrodė kaip didelė aukštinė galva.

Visa tai jam atrodė tik kaip to ramaus gyvenimo pėdsakai, kurį jis vaikystės prisiminė. Jis pradėjo savyje atgaivinti kas buvo praėję: laipiojimas per geležinę tvorą, perėjimai per Kellio miš-kelį ir laipiojimas staciomis Peno kalno atšlaitėmis.

Jis sustojė priėjęs daug aukštai ant Peno kalno ir užtikęs pėd-sakus dar tada buvusio kelio. Jis žinojo, kad žemiau visas kelio vingis buvo sunaikintas. Per sekantį ar du kelio vingius aug-tyn jis turėjo pamazū pasiekti kaimo tvorą. Tačiau jį čia pat netoli stovėjo. Ji nepaliesta ir visiškai nepakeista: tie patys geltoni lūk-sai ir įdomūs susiauriniai, tie patys nusidėję tvoros rėmai ir sausa žolė. Net visiškai taip pat ir kvepejo, kaip ir jo vaikystės dienos. Kai jis visa tai paliko, jis aplankė visą savo šalį ir platų pasaulį, bet jis nerado nei maloniai kvepiančios vietos kaip Rožių slėnyje. Trys juodi vėnių medžiai, dabar senesni ir storesni, dar vis stovėjo prie tvoros. Jam buvo labai malonu pasiremti prie vieno iš jų užėjus silpnumui, pakol prie jų užlipo.

Nuo to laiko jis čia praleidė vakarą stovėjęs, uo mažiau bejuto, kad buvo iš čia ilgam išvykęs. Niekas čia nebuvo pasikeitę. Jis

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, bižnį ir tt.

Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

- \$3000 įmokėti Bloor-Dufferin. 6 did. kambarių mūr., alyva apšild. namas. Gražus kiemas ir garažas. Kaina \$11.500.
- \$3500 įmokėti Bloor-Ossington. 7 kamb. Dviejų aukštų mūrinis su garažu namas. Kaina \$10.500.
- \$4000 įmokėti Bloor-Dovercourt Rd. 6 kambarių mūrinis, atskiras, 8 m. senumo su visais modern. įrengimais. Didelis kiemas ir garažas. Kaina \$12.800.
- \$18.000 High Park rajone. 17 didelių kambarių. 4 virt., 3 vonios, mūrinis su garažu. \$420 pajamų į mėnesį ir 3 kamb. savininkui.
- \$5500 įmokėti Bloor-Indian Rd. 10 didelių kambarių atskiras mūrinis su garažais namas. Dvi virtuvės ir dvi vonios. Kaina \$17.800.
- \$28.500 High Park Blvd. 13 didelių kambarių su baldais. \$565 pajamų į mėnesį ir 4 kambariai savininkui. Geros pirkimo sąlygos.

R. TESLIA.

Real Estate

863 BLOOR STREET WEST
(prie Ossington Ave.)

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI

\$ 4.500 įmokėti — 75 akrų su 22 akrais teisių	— Kaina \$27.000
\$ 6.000 įmokėti — 80 akrų su 24 akrais teisių	— Kaina \$25.000
\$ 6.000 įmokėti — 50 akrų su 19½ akrų teisių	— Kaina \$23.000
\$ 8.000 įmokėti — 150 akr. su 30 teis. su viskuo	— Kaina \$35.000
\$ 8.000 įmokėti — 100 akrų su 35 akrais teisių	— Kaina \$31.000
\$ 8.500 įmokėti — 70 akrų su 24 akrais teisių	— Kaina \$28.000
\$ 8.000 įmokėti — 100 akrų su 22 akr. teisių	— Kaina \$33.000
\$10.000 įmokėti — 165 akrų su 38 akr. teisių	— Kaina \$40.000
\$10.000 įmokėti — 150 akrų su 50 akr. teisių	— Kaina \$50.000

JOHN ANDRAITIS

(salesman)

EDEN, Ont. Tel. 102 r 4 Straffordville

GEORGE MOORE

REAL ESTATE BROKER

Eden, Ont. Tel. 126 r 32 Straffordville

GERIAUSIAS DOVANŲ PASIRINKIMAS

naujai atidarytoje liet. paržuotuvėje

"THE TIMES"

CIGAR AND GIFT STORE

1212 Dundas St. W. Tel. LA. 9547
Krautuvė atidaryta nuo 8 iki 10 val.
vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 10 v. v.

Sav. J. BEZINSKAS

DĖMESIO!

Valgyklą "BALTIC"

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

perėmė naujas savininkas. — Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos

Sav. Feliksas Jonynas

DĖMESIO!

TEL.

EM 3-2131

Budime

24

valandas

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

RECEPTAMS NAUJIEMS AR SENIEMS tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai.

TAIP PAT TURIME: Trejos devynerios, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, kosmetikos, vitaminų ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. — 9 p.m.

ŠVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasilimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 Claremont Str. — Tel. WA. 4557
30 metų valymo patyrimas

Parems imigrantus

Kanadoje smarkiai padidėjus nedarbui, daugelis naujų imigrantų negauna darbo ir yra atsidūrę labai blogoje padėtyje. Federalinė valdžia tokiems bedarbiams paremti yra sudariusi fondą ir yra pavesusi imigracijos įstaigoms vargstančius imigrantus paremti. Paremti gali būti tik naujai atvykę ir negauną darbo. Kaip remti, paliekam nuspręsti imigracijos įstaigoms kiekviena individualiai atvejy. Jei imigranto bėdos yra laikino pobūdžio, jis gali gauti piniginę pašalpą. Jei imigrantas neturi darbo ir nėra vilčių, kad jį gali gauti, jis su visa šeima turi būti patalpintas į kurią nors darbo ministerijos išlaikomą stovyklą.

Kas aprūpina ginklais

Egipto "laisvės batalijonų"? Neseniai iš lenkų laivo "Stalova Vola" pabėgo du jūrininkai: Stefan Vilho ir Vladislav Kriutowski, kurie paprašė Švedijos vyriausybės globos. Laivas grįžo iš Viduržemio jūros ir Lenkijai. Aleksandrijos uoste jis išskrovė dešes čekoslovakų fabriku Browning tipo revolverių, o Albanijos uoste 800 tonų dinamito. Ginklai Egiptui buvo supakuoti dėžėse su užrašu "porcelanas". Labai nepatogiai pasijutę priėmą dėžes egiptiečiai valdininkai, kai krantinėje iškraunant laivą, kelios dėžės nukrito ir išlėkė.

Tokių laivų, kurie palaiko ryšį tarp Baltijos ir Viduržemio jūros, esą per 12. Abiejų pabėgusių lenkų manymu, visi šie laivai gabeną ginklus. Manoma, kad net tik lenkų ir čekų laivai gabeną ginklus Egiptui, bet ir Švedijos ginklų fabrikai.

Europos parlamentas

Šešių Europos valstybių — Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo — užsienių reikalų ministrai sutarė pasiūlyti, kad jų kraštai, kurie yra nutarę sukurti vieną armiją ir sujungti ūkį pagal Schumano planą, šiemis dalykais tvarkyti sukurty mišrų parlamentą. Toks parlamentas turėtų būti tiesioginiai išrinktas, ne sudarytas iš visų valstybių parlamentų organizacijų. Jis būtų iš dviejų rūmų. O jo sulaukti būtų galima 1955 m. sausio 1 d.

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS

ir tt.

Suite 410,

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM. 4-9912.

LIETUVIS ELEKTROS —

RADIO TECHNIKAS

Taisau įvairių firmų radio aparatų ir kitus šios srities darbus atlieku. Pareikalavus atvyksiu į Jūsų namus. Skambinti po 4 val. vak. Tel. MU. 1364.

ANT ČEPONIS

564 Indian Grove, Toronto

LUNA

foto studija

984 DUNDAS ST. W.

TORONTO

Telef. ME. 8967

HAMILTON, Ont.

Nepriklausomybės šventės minėjimą ruošia KLB Apylinkės V-ba, padedant visoms vietinėms meno jėgoms. Dedamos pastangos gauti didelę ir gražią Westdale College salę. Minėjimas numatytas rengti vasario 17 d. Paskaitai pakviestas iš Otavos prof. Ramūnas Paplauskas. Praėjusiais metais į šį minėjimą atsilankė apie 600 tautiečių. Laukiama, kad šįmet šis skaičius bus gerokai didesnis, nes programa žada būti labai stipri ir įdomi. Kviečiame visus lietuvius iš Hamiltono ir apylinkių skaitlingai atsilankyti.

Tautos Fondo

Atstovybės viešinio sk. valdybos posėdy, sausio 13 d. nutarta pasiūlyti VLIKui raštą, painformuojant apie tautiečių nuotakas, dėl vestų diplomatijos šefo ir VLIKo pasitarimų, dėl VLIKo sudėties, būstinės ir numatomojo leisti laikraščio.

Užgavėnių progą, vasario 23 d., nutarta rengti balių-maskaradą. Šiam vakarui nusamdyta rumunų salė, 20 Murray Str. W. (netoli CNR geležinkelio stoties).

Hamiltono organizacijos ir pavieniai asmenys iki sausio 16 d. pasiuntė JTO delegaciją pirmi-

ninkams virš 400 protesto laišku. Jų siuntimas tęsiamas toliau, nes spaudos žiniomis sesija pratęsiama iki vidurio vasario.

Nuo pr. m. rugsėjo 17 d. iki š.m. sausio 7 d. hamiltoniečiai suaukojo TF per Aušros Vartų parapijos bažnyčioje esančią tam tikslui dėžutę \$11,46.

Sausio 15 d. sunkvežimio kliudyta ir parmuštas žemėn pp. Seniūnų, gyv. 102 Jackson Str. W., sūnus Algis 4 m. Nelaimė įvyko einant jam per gatvę. Nuvežus į ligoninę paaiškėjo, kad smarkiai sutrenkta galva. Pavojus gyvybei nėra.

Sausio 15 d. KLB Hamiltono V-ba pasiuntė Lietuvos Karo Invalidų S-gai \$104,50. Minėta suma gauta aukomis pr. m. gruodžio 2 d. Kariuomenės šventės minėjime. Ją sudaro: aukos salėje \$76,50 ir rinkiniai bažnyčioje \$45,47, viso \$121,97. Išlaidų turėta: už salę, \$10, p. Rimkui kelionės išlaidos \$5, ir pinigų persiuntimas \$2,47, viso \$17,47. Aukotojai pageidauti, kad aukos pilnumoje pasiektų tikslą, kuriam jos skiriamos. Panašias išlaidas Bendruomenės v-ba galėtų padengti iš savo kasos.

Sk. St.

Val d'Or, Que.

Mažai lietuvių Val d'Or bepaliko, bet vis dėlto prieš Kalėdų šventes dar įstengėm surinkti \$112 Vokietijoje besigydančiams džiovininkams sušelpiti. Šie pinigai, tarpininkaujant p. M. Radzevičiui — džiovininkų seniūnui, ir buvo pasiūlyti devyniems Huntlosen sanatorijos ligoniams, kiekvienam po \$10.

Aukojų po \$5: Ambraziejus, Gedvilas, Jokubilius, Rutkauskas, Cepukas, Gerdas, Kiršinas, Springelis, Černiauskas, Jakutavičienė, Lukošius, Vaičiulis.

Po \$4: Krutis, Mickus, Pakalniškis, Povilaitis, Želvys;

Po \$3: Dydzak, Giedraitis, A. Grabošas, L. Grabošas, Grigelavičius, Meškauskas, Oželis, Tvys;

Po \$2: Jedrych, Tamašauskas, Žurauskas, po \$1: Kolodziecki, Silius.

Visiems aukotojams Val d'Or lietuvių B-nės valdyba dėkoja. Pinigai, o ne maisto siuntiniai, buvo siunčiami pageidaujant paties ligoniams, kadangi už pinigus jie patys gali pirkti savo dietai tinkamesnį ir šviežesnį maistą.

Prieš pat Kalėdų šventes East Sullivan kasykloje, krisdamas akmuo iš taip vadinamo "šuto", iškėlė kojos kaulą Ant. Želviui. Koja įdėta šešioms savaitėms į gipsą, bet ligonis gydomsi namuose.

Sausio 9 d. sunkiai sužeistas Pranas Grigelavičius "Goldfields" Malartie kasyklose. Sužalota galva ir veidas krinant uolos atlaužai iš "reizo". Grigelavičius

leivičius bent porai mėnesių paguldytas į Val d'Or ligoninę. Jį galima aplankyti ir pasiekti laisvu: St. Saviour Hospital, Room 302, Val d'Or, Que.

Praėjusiais metais p. Jokubiliui padaryta apendicito operacija, p. Vičiuliui — trūkio, p. Vičiulienei padaryta sunki operacija Val d'Or ir dar reikalingas tolimesnis gydymas Montrealyje.

Nuo vasaros Val d'Or lietuvių padidėjo 3 nariais: pp. Černiauskas gimė sūnus, p. Sal. Jedrich atsikėlė iš Montrelio ir p. Ambraziejus atvyko iš Anglijos.

P. El. Springelienė lapkričio mėn. išlaikė gailėstingosios seselės egzaminus prie "The Association of Nurses of the Province of Quebec". Atlikdama stažą Queen Elizabeth ligoninėje Montrealyje turėjo sunkią apendicito ir lengvą piršto operaciją.

J. R.

Laukia vokiečių belaisvių

iš Rusijos

Vokietijoje laukiama, kad rusai paleis tebeilaikomus belaisvius, pasak jų, savanoriškai likusius dirbti S. Rusijoje. Tokių skaitoma esant apie 250.000. Manoma, kad jie būtų paleisti, siekiant glaudesnių santykių. Tam ir vokiečių protestantų vad. Niemoeller pakviestas ir nuvyko į Maskvą. Sakoma, kad Jono Zeiss imonių specialistai optikai, prievarta buvę išvežti į Rusiją, jau esą paleisti, ka kurie esą jau grįžę.

Jei norite pirkti ar parduoti

namus, apartamentus, hotelius ir kt. bižnį, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą.

Prašome kreiptis:

JOHN BARCAS

Atstovauju:

MIDDLETON Real Estate

343 SPADINA AVE. TEL. EM. 4-6868

Namų adresas: 213 Keele St., Toronto, Ont. Tel. LY. 8707

SPORTO ŽINIOS

Turime savo klubo gydytoją Dr. Antaną Pacevičių mielai sutiko būti sporto klubo "Vytis" gydytoju. Nelaimingų atsitikimų atvejais pranešama kreiptis į jo kabinetą 314 Bathurst St., tel. EM. 4-7146 arba į namus: 6 Marshall St., tel. LL. 5769.

Stalo teniso treniruotės dabar vyksta mūsų parapijos salėje pirmadieniais, trečiadieniais nuo 7 val. vak. Dėl šeštadienio ar kitų dienų prašoma sužinoti per p. Praną Gvildį, tel. MI. 4378.

Ypatinai kviečiamos ir treniruotės moterys, nes artėjant Toronto pabaltiečių turnyrai numatoma sudaryti ir moterų komanda.

Tinklinio treniruotės moterims vyksta 402 Bathurst St. po ukrainiečių bažnyčia, nuo 1 iki 2 val., vyrams nuo 2 iki 3 val. Prašoma kuo daugiau dalyvauti, ypač moterų. Pernai pabaltiečių turnyre moterų neturėjome. Šiais metais numatoma sudaryti tinklinio komanda.

Sporto klubas "Vytis".

Sekmad. įvykusiose krepšinio rungtynėse "Vytis" žiauriai supliekė estus, net 99:33. Šis santykis primena Europos pirmenybių rungtynes Kaune, kai Lietuva "nubaudė" panašiu santykiu Suomiją.

Lukas.

Sausio 15 d. lėktuvu į Oslo žiemos sporto olimpiadą išskrido Kanados sportininkų komanda, kurią sudaro 53 asmenys. Jų tarpe yra 11 ski čiuožėjų iš kurių 4 moterys; 4 greičio čiuožėjai ir reprezentacinė ledo rutulio komanda — Edmontono Mercury. Dailliojo čiuožimo komanda dar nesusidaryta ir ji bus išsiųsta vėliau.

Didelę staigmeną sporto pasaulyje padarė gautas iš Sovietų pranešimas, kad jie nori įstoti nariu ir Tarptautinėje Ledo Rutulio Federacijoje ir dalyvauti Oslo žiemos sporto pirmenybėse. Sutikimas jiems būtų duotas, jei jie pasižadėtų pildyti federacijos taisykles ir sprendimus, be to, garantuoti, kad nebus įmaišoma politikos. "Mes norime pasaulinių ledo rutulio rungtynių, bet

Vašingtonas. — Per Churchillio ir Trumano pastarimus nutarta vėl pradėti šiek tiek keistis žiniomis atominės energijos srityje. Nuo Dr. Fuchs suėmimo prieš metus JAV su D. Britanija jokiomis šios srities žiniomis nesikeitė. Naujo bendradarbiavimo pradžia nutarta apsisiekti po keleto specialistų.

Londonas. — S. Atlanto Sąjungos taryba šaukiama vasario 16 d. Lisabonoje.

Parduodame:

231 naujų ir vartotų vyr. gardino paltų — įvairių rūšių kaina nuo \$10 iki \$40
452 naujus ir vart. kostiumus Tropinuis kostiumus už \$10.
Pinigai įmokami iš karto

Hollywood Clothing

270 QUEEN ST. WEST
(kampas Beverley)

SAUSIO MĖN.

IŠPARDAVIMAS

Duodame net iki

25% nuolaidos!

Ziem. paltams, kostiumams, kailių apykaklėms, ziem. švarkams, kaklaraiščiams, pizamoms, kauriams marškiniams, šalikams, vilnonėms liemenėms, įvairiems megztukams, sporto švarkams ir kostiumams pagal užsakymą.

Vilnoniai kostiumai — pilna kaina \$62.50 — už \$46.50

Kailių apykaklės švarkams — \$27.50 — už \$23.50

Kaklaraiščiai — \$2 ir \$1.50 — už \$1.25

Marškiniai — \$5.95 — už \$4.95

Sporto švarkai — \$35.00 — už \$29.50

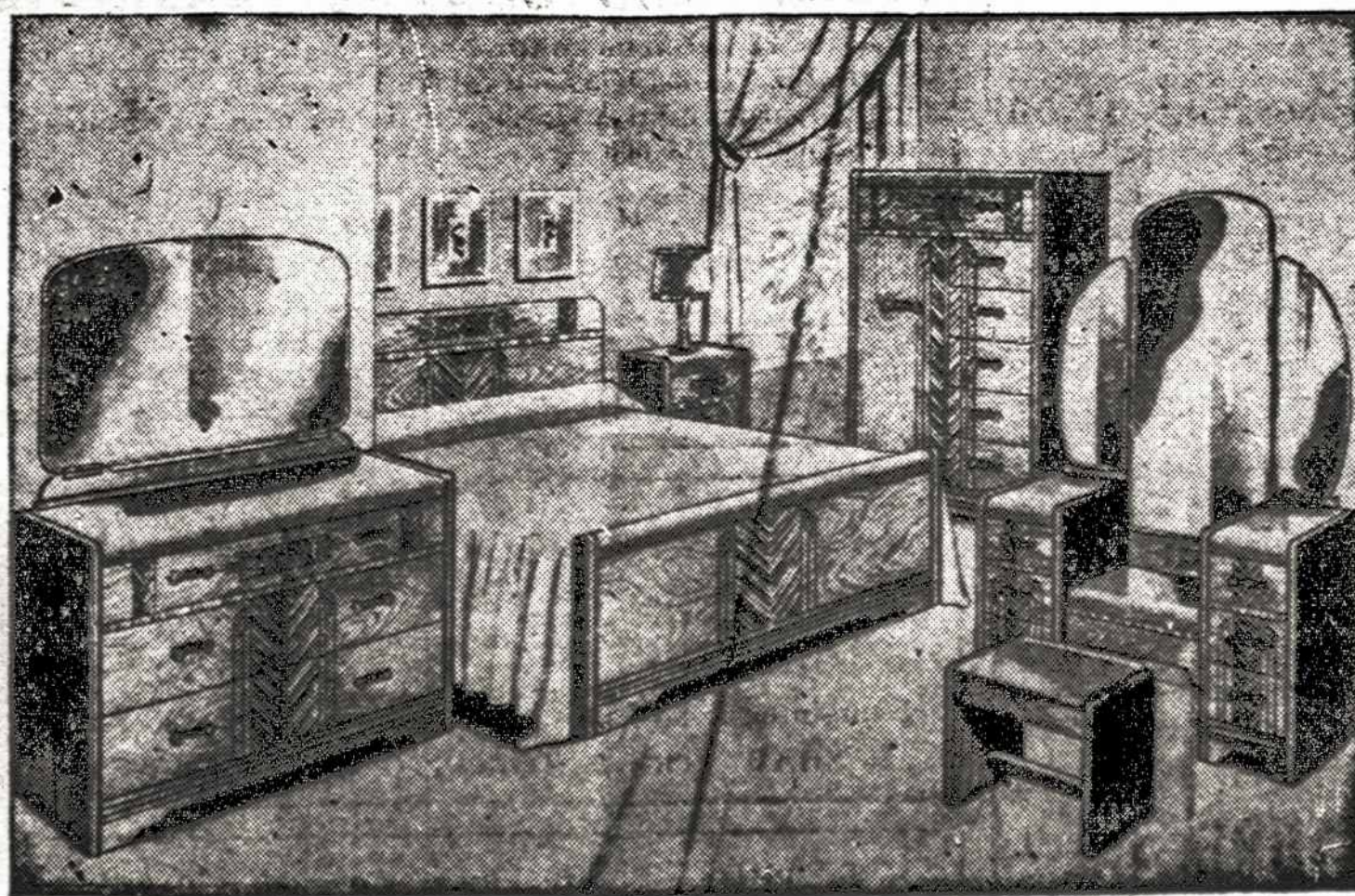
Megztiniai — \$8.95 — už \$6.35

Kostiumai pagal užsakymą — \$72.50 — už \$58.00

DERBY MEN'S SHOP

2576 Yonge St., Toronto, Tel. HY. 9624

Savininkas L. SALMONAITIS

Pažvelkite į šį modernų miegamąjį!

TURIME: įvairių kambariams ir virtuvėms modernių baldų: lovų-sofų, Philips radio, skalbimo mašinų, šaldytuvų, gazo, elektros ir anglies krosnių. Geros išsimokėjimo sąlygos

COLLIS Furniture Company

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina Ave.)

Telef. PL. 8094, PL. 8095

DR. F. TICKETT
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir
7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS
338 Dundas St. W. Toronto
(kampus Euclid Ave.)
Pirmą vakarais pagal susita-
rimą. Tel. WA 9822

DANTISTAS
J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St.
Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHEVIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadi-
eniais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

AKIŲ SPECIALISTAS
M. STEFANUK
(optometrist)
Patikrina akis ir pritaiko
akinius, jei reikalinga
Bathurst Medical Building
312 Bathurst. Telef. EM 3-6373

BR. BUKOWSKA, R.O.
AKIŲ SPECIALISTĖ

Tikrinu akis ir pritaikau aki-
nius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien
nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadien. pagal susitarimą.
55 St. John's Rd. W. Toronto
kampus 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių
defektams. Įstiria akių ner-
vus, kurie dažnai sukelia gal-
vos skaudėjimą ir nervingumą.
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B. A.
Advokatas — Notaras
73 Adelaide St. W.
Room 322
Telefonas EL 3161
Toronto

SHIFF'S
VALYMAS —
PROŠAVIMAS —
PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas EM 4-6649

DANIEL D. STOKAL
B.A.
TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS
Kalbu slavų kalbomis.
Room 204, 221 Victoria St.
office telef. PL 1753,
Res. tel. LY 5797

MANN-MARTEL
BLOOR-INDIAN RD.
\$11.500 atskiras mūrinis duplex.
10 kambarių, 2 virtuvės, 2
vonios. Karšto vandens ap-
šildymas. Garazas. Priei-
namas įmokėjimas. Geras
pirkimas 2 seimoms susi-
dėjus.

BLOOR — DUFFERIN
\$3.500 įmokėti. Balansas \$8.000.
6 kambarių mūrin. namas,
2 virtuvės, alyvos apšildy-
mas. Garazas.

DUNDAS-CRAWFORD
\$13.500. Krautuvė ir 5 kambarių
butas. Lietuviškas distrik-
tas, gera prekybinė vieta,
prieš parką. Tinka bet ko-
kios rūšies biznui. Savi-
ninkas apleidžia Torontą
ir išparduoda savo turtą
žemiau rinkos kainos.

ST. CLAIR-McROBERTS
\$13.500. 7 kamb., atskiras, mūrin.
geram stovy namas, gra-
žioje ramioje gatvėje, aly-
va apšildomas. 2 virtuvės,
dvigubas garazas, su pri-
vačiu įvažiavimu. Didelis
sklypas, vaismedžiai.

INDIAN RD.
\$16.500. 8 gražiai dekoruoti kam-
bariai, atskiras mūrinis na-
mas. Karšto vandens su
alyva apšildymas. Didelis
gražus sklypas su šoniniu
įvažiavimu. 2 moderniškos
virtuvės. Geras pirkimas.

Visais namų pirkimo ar parda-
vimo reikalais kreipkitės į
V. MEILUS
1663 Bloor St. W. Tel. OL 2354

MANN & MARTEL
REALTORS

STANLEY SHOE STORE
Aukščiausios rūšies moterų,
vaikų ir vyrų batai, norma-
laus dydžio ir platus
(EE-EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO
Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės,
šeimų nuotraukos ir spalvoti
portretai
Darbas pirmos rūšies

YORK PACKING CO. LTD.
104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794. JU. 5197. Toronto 9, Ont.
**Mes gaminame geriausios
kokybės produktus:**
šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.
Priimami užsakymai vestuvėms,
piknikams, pokyliams.

Lietuviška Baldų Krautuvė
"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"
Sav. J. Kamishaitis
899 BLOOR St. W. TORONTO Tel. LO 1438

Patarnauja lietuviams jau 16-ka metų!

Turime pilnus baldų komplektus
įvairiems kambariams. Skambin-
kit mums, mes savo auto paimsime
ir atvešime krautuvėn VILTUI.
Dėmesio! Šis kuponas vertas \$10.00
jei pirksite prekių už \$100.00.

BEAVER BEDDING & UPH. CO.
2605 Dundas St. W., Toronto. Tel. JU. 3811

LIETUVISKAI KALBĄS KAILININKAS
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakyką kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EM 4-6509

TEL. WA 6812 587 QUEEN ST. W. TORONTO
QUEEN WEST FURNITURE CO
Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų.
Dirbame pagal užsakyką baldų — chesterfield ir studio —
komplektus ir parduodame kilimus.
• lovų komplektai,
• siuvamos minkštos,
• krosnys ir tt.
Kalbame rusų kalba

.. JYPSENOS ..

Daug kur gyvena
Kanados imigracijos misijoje
Europoje egzaminuojamas vie-
nas iš kandidatų rusas.
— Kur tamsta gimėi?
— Sankt Peterburge.
— Kur tamsta gyvenai bolše-
vikų revoliucijos metu?
— Petrograde.
— Kur tamsta gyvenai II Pa-
saulinio karo pradžioje?
— Leningrade.
— Kur norėtumėt gyventi, jei
neįvažiuotumėt į Kanadą?
— Sankt Peterburge.

Okio plano kaina
Maskvoje politbiuro posėdyje
svarstomi naujųjų statybų pla-
nai. Referentas Berija sako:
— Planuojamas kanalas kai-
nuos apie 5 milijonus.
— Ko, rublių? — pasiteirauja
Stalinai.
— Ne, — pataisomojo darbo
kailinių.

Patys pasitarnavo
Niujorke buvo atidaryta nauja
krautuvė su didele iškaba: "Čia
kiekvienas pasitarnauja pats".
Sekantį rytą krautuvė pasirodė
tuščia.

IVAIRIAIS APSIDRAUDIMO
reikalais: namų, auto, gyvy-
bės, ligoninės, operacijų, gy-
dytojų vizitų ir tt. kreipkitės
tik pas
J. BERZINSKĄ,
General Insurance
1212 Dundas St. W. Toronto
Tel. LA. 9547.

Čia pat malonėkite apsimokė-
ti ir visus draudos mokesčius.
Pavėluotas apsimokėjimas
trukdo pašalpos gavimą.

OREST HERASYMIUK,
Phm., B., Ph. C.
VAISTINĖ
Išpildau receptus ir siunčiu
vaistus Europon.
204 BATHURST ST.
(prie Queen)
Tel. EM. 3-1979 Toronto, Ont.

MANNING CARTAGE
& MOVERS
184 Manning Ave.
Tel. WA-0791
Perkraustome ir pervežame
įvairius daiktus vakarais ir
dienos metu. Kalbame vokiš-
kai, rusiškai ir lenkiškai.

Praktiškas patarimas
— Ko taip susirūpinęs staiga
pasidarei?
— Aš svyruoju ar pašaukti dar
vieną alaus ar jau užteks.
— Žinoma pašauk. O svyruoti
galėsi ir po to.

Už geležinės uždangos
Lankydamos Vengrijos ūki-
ninkų komisaras klausinėja
apie naująjį bulvių derlių.
— Galingajam Stalinui vado-
vaujant bulvių derlius šiais me-
tais nepaprastas! — atsako ūki-
ninkas. — Jeigu mes sudėtumėm
visas bulves į vieną krūvą, tai su-
sidarytų kalnas siekias Dievą
aukštybėse.
— Bet tu juk žinai, kad Dievo
nėra, — pertraukia komisaras.
— Kad ir bulvių nėra... —
liūdnai atsiliepia ūkininkas.

Ekskursijai lankant Bulgarijos
vyriausybės rūmus, vienas daly-
vis nustebež paklausia:
— Kokios gi čia rūšies telefo-
nas? Čia yra tik ausinė, bet nėra
atsakomojo ragelio.
— Tai mūsų tiesioginė linija
su Kremliumi, — atsako rūmus
aiškinas pareigūnas.

Vakarų Europoje plačiai papli-
tęs šis anekdotas: atidarant nau-
ją Stalino stovylą Prahoje vie-
nas iš žiūrovų išsireiškė:
— Kaip puiku! Čia rasime pa-
vėsį vasarą, prieglaudą žiemą, o
paukšteliams bus galimybė kal-
bėti už mus visus...

Nepanašus
Pas B. Shaw užėina vienas fil-
mų pramonininkas ir su cigaru
dantyse pasakoja:
— Malonus pone Shaw, aš no-
rėčiau vieną jūsų kūrinių filmuoti.
Aš jį perskačiau ir man jis pati-
ko. Iš mano firmos tegali išeiti
tik gražiausi, elegantiškiausi ir
poetiškiausi dalykai. Tamsta be
abejo, mane suprant.

Veido kremo specialistė!
Paruošiam formules specia-
liai kiekvienam asmeniui.
35 metų patyrimas
LYDIA LAWTON
636 COLLEGE ST.
Toronto. Tel. ME. 3060.
(prie Health Bread Bakery)

APSIROPINKITE ANGLIMIS
per mūsų atstovą V. AUŠROTĄ, 263 Havelock St., Toronto
Skambinti telefonu LO. 3647
NORRIS FUEL CO.
30 Polson St., Toronto, tel. GL. 2491.

Ar jūs pageidaujate
pirkti namus, farmas, hotelius ir kitokių biznius Hamiltono,
St. Catherine's ir Toronto rajonuose?
Kalbame visokiomis kalbomis.
Kreiptis A. D A G E L I S, Telef. 9-4684 arba 5-1509
reprezentuoja Kenneth J. Coope, Real Estate Broker
and General Insurance.
707 Barton St. E. Hamilton, Ont. Telef. 9-4684 arba 5-1509.

HIGH PARK CHIMNEY SERVICE
Valome, statome naujus ir taisome senus kaminus ir tvarkome
gazo ir alyvos krosnių linijas (transitlining).
K. DARGIS
54 Indian Trail, Toronto. Telef. LL 2252

PIGIAI PARDUODAMAS TABAKO ŪKIS
132 akrai, 28 sodinimo kontingentas, su gerais trobesiais ir inven-
toriumi už \$38.000 ir \$4.000 įmokėti grynais.
Turime pardavimui suvirš 40 tabako ūkių su įmokėjimu grynais
nuo \$2.500 iki \$30.000.

Juoza Zemaitis
R.R. 6 Simcoe, Ont. Telefonas 1542 W. 14 Simcoe
Reprez.
FREEMAN & NEWTON
Real Estate Brokers, Simcoe, Ont.

Pritrysusi siuvėja
siūva vestuvines ir šiaip įvairias
sukneles, naujausiomis madomis.
Papigintomis kainomis. — Kreiptis po 5 val. vak.
340 SHAW STREET, TORONTO, ONT. TEL.: LA. 2588

Pritrysęs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas
STINSON'S JEWELLERY
2186 DUNDAS ST. W. TORONTO
Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Dėmesio! Dėmesio!
Parduodamas apartamentinis pastatas. Įmokėjimui reikalinga
apie \$15.000. Metinės pajamos virš \$11.000. Galima pirkti
keliems asmenims.
Telefonai: KE. 8515, KE. 8516, LY. 7178
S. Kuzmickas - Kuzmas
L. M. MAY
REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER
1169 DAVENPORT RD. (prie Ossington)

Parduodant ar perkant namą ar biznius
JŪSŲ PATARNAVIMUI
Antanas-Tony MORKIS
Real Estate darbe turis didelio patyrimo
ROY BURBANK REAL ESTATE
1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)
KE. 7904 Vakaraš LL. 5143

Lietuvių Baldų Krautuvė
"MOHAWK FURNITURE"
— 2448 Danforth Ave., Toronto. — Telef. OX. 4444. —
Didelis pasirinkimas baldų, radio, televizijos aparatų, šaldytu-
vų, skalbimo mašinų, krosnių ir vaikų baldų.
Minkštus baldus dirbame pagal užsakyką ir taisome senus.
Lietuviams 10% nuolaida
Krautuvė atidaryta iki 9 val. vakaro.

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas
LAIKRODININKA
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
M. MAJINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

AR APDRAUDEI VISKĄ KĄ TURI?
Visais apdraudimo reikalais kreipkitės į:
Y. ONYSCHUK
INSURANCE & REAL ESTATE
Susikalbu įvairiomis kalbomis.
Perku ir parduodu, keičiu įvairias nuosavybes
1165 Dundas St. W. Toronto. Norint skambinkit: KE 5944.

LONDON FURNITURE CO
Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai — parduodami nauji
ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL 2010

Maistingiausias, Lengviausias virškinamas, Pigiausias maistas,
Turis visų vitaminų yra
PIENAS IR PIENOGAMINIAI
Naudokite visų rūšių gaminius vienintelės
ukrainiečių pieninės Toronte
ROGERS DAIRY
459 ROGERS RD. — Telefonas JU. 7193

UKRAINIEČIAI SAVININKAI
G. LUKE'S
& Electrical Appliance Co.
797-799 Dundas St. W.
Toronto,
Tel. WA 9228 Tel. WA 9228
Parduodame
SKALBIAMAS MAŠINAS
DUODAME ISSIMOKEJIMUI
Kas pirsks šias mašinas, gaus 2-jų metų
garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabriko
MOFFAT
Parduodame piano akordeonus
Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskam-
binkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

"Reiškite jausmus gėlėmis" — skambinkite AD 1618
THE VICTORY FLORIST
Vestuvių puokštės, vaiznikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai
Sav. A. MERKEJ 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anelis
HAMILTON FUEL CO.
Savininkas W. WILSON
Telefonas RI 4411 143 Hamilton St., Toronto

TORONTO, Ont.

Toronto ir apylinkės lietuvių žiniai

Pranešame, kad lietuvių bendruomenės kartotekai papildyti registracija dar tęsiasi. Prašome visus tautiečius, kurie dar neįregistravę, tai atlikti. Registraciją veda Toronto ALOKO sekretorius J. Jurksaitis, 921 Dundas St. W., Toronto (lietuviška rūbų krautuvely). Registruotis galima kasdien iki 8 val. vak. išskyrus sekmadienius ir šventadienius.

Toronto ALOKO Prezidiumas.

"Dainos" grupės mėnesinis susirinkimas dėl neaiškios susisiekimo padėties atidedamas. Susisiekimui susitvarkius, apie susirinkimą bu pranešta.

Valdyba.

"Verslo" Sąjunga sausio 27 d. 5 val. pp., parapijos salėje ruošia paskaitą: Maisto produktų prekyba. Ją skaitys prekybininkas p. K. Kazlauskas. Prašome gausiai atsilankyti ir išklausus padiskutuoti apie prekybos galimybes Kanadoje.

"Slidus pusmilijonis" ruošiasi kelionėms

Sausio 26 d., šeštadienį, Toronto Liet. Meno Mėgėjų Grupė daro išvyką pas Tillsonburgą apylinkės ūkininkus, kur Delhi stato komediją "Slidus pusmilijonis". Be to, kovo 15 d. su šia komedija ruošiasi nuvykti į Hamiltoną, kur ir salė 213 James Str. jau gauta.

Padėka

Mirus mūsų mylimai motinai ir mošvei a.a. Elzbietai Ašoklienei, mes šioje liūdėsio valandoje nuoširdžiai dėkojame:

Didž. gerb. kun. klebonui Azubaliui už gražiai ir rūpestingai pravestą gedulingą pamaldą; gerb. kun. Pocevičiui už velionies lankymą jos sunkioje ligoje, už palydėjimą velionies į amžino poilsio vietą ir už gražią ir turiningą kalbą prie kapo; gyd. Weinstein ir Pacevičiui už velionies priežiūrą ir gydymą; pp. Drunoms, Gudavičiams ir Toronto vyr. ateitininkams už gėles ir vainikus prie karkšto; visiems ir visoms, kurie velionę sergančią ir mirusią aplankė ir kurie ją palydėjo į amžiną poilsio vietą ir visiems, kurie mums, mūsų liūdėsio valandoje, pareiškė užuojautos žodžiu ar raštu.

Liūdincios Ašoklių ir Giminių šeimos.

— Toronto. — Ontario parlamentas pirmą sesijai susirinkęs vasario 24 d.

Toronto meno galerijoje

vyksta dvi parodos: senutės tapytojos Moses ir skulptoriaus Mestroviciaus. Pastarojo paroda tęsis iki vasario 2 d., o Moses iki kovo 2 d.

Senutė Moses, amerikietė iš Eagle Bridge, N.Y., tapo provincinio gyvenimo vaizdų, buities ir kraštovaizdžių paveikslus. Jos darbai priskiriami prie vad. primityviosios mokyklos, bet labai patrauklūs ir populiariūs Amerikoje.

Ivan Mestrovic yra dalmatas Vienos ir Paryžiaus mokyklų auklėtinis, dabar politinis emigrantas Niujorko University of Syracuse prof. Kanadoje jis žinomas kaip autorius The Canadian Phaloux paminklo Otavoje (marmuro reljefas). Žymiausias jo kūrinyš šioje parodoje — 25 medžio reljefų Kristaus gyvenimas, kuriam autorius paaukojęs 20 metų darbo.

Sužeisti

Jonas Jablonskis sausio 13 d. suvažinėtas, sulaužyta koja. Br. Benediktavičienė prieš mėnesį suvažinėta — sužeista galva, koja. Abu gydosi namie.

Toronto tramvajai

tebestreikuoja nuo sausio 4 d. Pastarosiomis dienomis prasidėjo pasitarimai su kompanija ir streikuojančių susirinkimai, tačiau sprendimo nepriemta ir tuo tarpu nieko neskelbiama. Po pirmadienio nakties pasitarimų buvo tik pareikšta "No Comment".

Išnuomojamas atskiras kambarys su baldais 3-me aukšte. Adresas: 693 Dovercourt Rd. arti Bloor Str. Tel. LO. 8951.

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių (atskiras įėjimas), su baldais arba be baldų. Galima išnuomoti ir buto dalį. Skambinti nuo 6 val. vak. tel. KE. 2154.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė. Tel. KE. 7593.

Išnuomojamas 3 kambarių ir virtuvės butas su baldais. Kreiptis 204 Indian Grove.

Išnuomojamas kambarys su virtuve 3-me aukšte, šeimai iš 2-ju asmenų arba vingingiams. 177 Sunnyside Ave.

PARDUODAMAS

geras atskiras mūrinis namas. 9 kambariai. Vendeniu ir alyva apšildomas. Dvi vonios. Rūsyje keturi kambariai. Teirautis telefonu LO. 6576.

Dėmesio!

Sokių ir muzikos mėgėjams!
1952 m. sausio 26 d. 7 val. vak., Hamiltone.

213 JAMES STR. N. (buv. Central Hall)
HAMILTONO LIET. ORKESTRAS "AIDAS"
ruošia savo metines —

KONCERTA

Programoje: baletas, moterų balsų trio, instrumentų solo, visai naujas lietuviškų melodijų popuri ir kt.

Po meninės dalies šokiai, kurių repertuaras labai platus ir naujas. Turtingas bufetas. Loterija.

Maloniai kviečiami visi, iš arti ir toli.

HLO "Aidas" Vadovas.

P.S. Dėl orkestro kreiptis: S. Jokubaitis, 16 Mulberry Str., Hamilton, Telef. 8-4340.

LIETUVOS ATGIMIMO SAJŪDIS TORONTE

Š.m. VASARIO 2 d., 7.30 val., 1330A BLOOR ST.
(kampas Lansdowne).

rengia linksnų šokių vakarą

Veiks bufetas su užkandžiais ir įvairiais išgerimais. Malonius tautiečius nuoširdžiai kviečiame atsilankyti. Automatinų neapmokamas pastatymas Loblovs aikštėje iš Lansdowne gatvės

LAS Valdyba.

Dėmesio!

Tillsonburgo apylinkės lietuviams!!

Š. m. SAUSIO 26 d., ŠEŠTADIENĮ, DELHI PAŠTO SALĖJE, TORONTO LIET. MENO MĖGĖJŲ GRUPĖ stato

A. Rūko 5-kių veiksmų komediją

Slidus Pusmilijonis

Pradžią 8 val. vakaro.

Tillsonburgo Ūkininkų Klubas.

Mielą pusseserę

JANĘ GRINSKAITĘ ir VYTĄ VINGELĮ, sukūrusius lietuvišką šeimą, sveikina ir linki saulėto gyvenimo

Juozas, Bronius, Jonas, Petras ir Liuda Jurėnai.

Mielą draugą

VYTĄ VINGELĮ ir JANĘ GRINSKAITĘ, sukūrusius lietuvišką šeimą, sveikinu ir linkiu daug daug laimės jūsų gyvenime

Juozas Vaskela.

Ar imigrantai nustelbia?

Sunkesnė dienos eiliniai kanadiečiai dažnai kaltę dėl nedaro ir kitų sunkumų meta naujesiems ateiviams. Istikrųjų betgi, kaip praneša statistikos biuras, per 10 metų į Kanadą įvažiuavo 591.000 imigrantų, o iš Kanados išvažiuavo 486.000, t.y. per imigracinį ir emigracinį judėjimą Kanados gyventojų skaičius vos 105.000 tepadidėjo.

— Otava. — Maskvos angliš-

kame laikraštis pasirodžius siūlymui užmegsti prekybinius ryšius su Kanada, šiosios prekybos pareigūnai pareiškia, kad ji prekyba su Sovietų Rusija nesanti suinteresuota, bet mažesnės svarbos prekių, esą, galėtų parduoti, jei būtų mokama grynais. Šiuo metu Sovietų-Kanados prekybinių apyvartą per metus tesiekianti vos keletą tūkstančių dolerių.

Nauja Lietuvio Vyriškų ir Moteriškų RŪBŲ SIUVYKLA

Siūvu rūbus pagal naujausias madas iš savos ir klientų medžiagos. Visus darbus atlieka pigiai, skoningai ir punktualiai. Visada esu pasiruošęs Jūsų patarnavimui.

ED. KONDRATAS

1113A Dundas St. W. (netoli Ossington), Toronto. Tel. LL. 9626

Dėmesio!

Pigiai ir sąžiningai taisomi

RADIO IR TELEVIZIJOS APARATAI

Taip pat mes pravedame auto radio ir televizijos instaliacijas.

Darbas atliekamas prityrusių radio-televizijos technikų.

Jūsų patogumui aparatus mes paimame iš namų ir pristatome.

Skambinti telefonu OL. 5039 67 Lakeview Ave., Toronto

B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

Trūksta aluminijaus

Prieš metus Kanada buvo pasiūliusi JAV 220.000 tonų aluminijaus. Tada siūlymas buvo atmetas, nes JAV manė pačios išsiveršiančios. Kanada jį pardavė D. Britanijai. Dabar JAV pasiūlė nupirkti aluminijaus, visą aluminijų kiekį tik Kanada turi. Bet ši nieko neturi. Dėl to per Churchillio vizitą sutarta, kad už gaunamą plieną D. Britanija perleis JAV 25.000 tonų Kanados aluminijaus ir 20.000 tonų Malajų cino.

Kanada per metus pagamina 450.000 t. aluminijaus. Iš to 200 tūkstančių tonų eksportuoja į D. Britaniją, 100.000 į JAV ir mažesnius kiekius į kitus kraštus. Kanada galėtų gamybą padidinti dar 50.000 tonų, bet Br. Kolumbijos Kitimat kasyklos dar tik po 2 metų galės normaliai dirbti.

Britanija kovoja dėl svaro

Per 1951 m. D. Britanija iš užsienio pirkė už \$1.200.000.000 daugiau negu pardavė. Dėl to labai sumažėjo svaro padengimas ir kyla pavojus naujo nuvertinimo. Kadangi tai palieštų ir kitus svaro kraštus, tai šiuo metu Londonas sušaukta 8 Commonwealtho kraštų finansų ministrų konferencija išiečių paieškoti. D. Britanijos vyriausybė nusistatėsi visose ūkio šakose — išskyrus ginklavimąsi — susispausti, suvaržyti prekių suvartojimą savorio atstovų užsispyrimo jau kelis kartus buvo atidėti terminai KLB rinkimams skelbti, vis dar nežadanti pasiduoti ir toliau sieksianti rinkimų uždelsimo, neva dėl senųjų lietuvių nesidomėjimo bendruomene ir per mažo Montrealyje įsiregistravusių skaičiaus.

— Londonas. — Commonwealtho 8 kraštų finansų ministrų konferencija nutarė eilę priemonių svaro vertei išlaikyti. Britai vilčių deda į malonų reiškinį, kad JAV duos 1952 m. 1 milijoną tonų pieno, kad eksporto vertė nuolat auga, ypač į JAV, kas žada daugiau dolerių.

Apie belaisvius nenori kalbėti

Prieš metus JT plenumas buvo nutaręs padaryti tyrimą dėl karo belaisvių, iki šiol dar nepaleistų Sovietų Rusijos. Tada sudaryta komiteta Rus. Rusija pavadinu pastangomis globoti karo nusikaltėlius, kurie ruošia naują karą. Praeitą savaitę JAV ambasada, Maskvoje oficialiai pakvietė paskirti savo atstovą į tą komitetą. Kremlius atsakė, kad nutarimas buvęs padarytas spaudžiant D. Britaniją ir JAV, tad neteisėtas ir S. Rusija su tuo nenorinti turėti nieko bendra.

Kaip žinia, Sovietų Rusija yra pakartotinai pareiškusi, kad belaisvius paleidusi visus, išskyrus sergancius, nubaustus kaip karo nusikaltėlius ir tuo įtariamus, kurie tebesą tardomi.

— Praha. — Gen. Čenek Hruška, vienas žymiausių bolševikinių Čekoslovakijos sulų ir pervermo organizatorių, apkaltintas Slansky šalininku ir suimtas.

Draugo, Tėv. Žiburių, Laiškų Liet., Liet. Dienų, Kario, Tėvų Kelio, Life, Time, Ensign, R. ir Cath. Digest, Coronet, Look, Omnibook, Newsweek, Sat. Evening Post ir kitų žurnalų PRENUMERATAS priima ir pratęsia įgaliojatus sp. atstovus VYT. AUŠROTAS, 263 Havelock St. Tel. LO. 3647 Sekmadieniais: parapijos salėje.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

PERKELE KABINETA I

314 BATHURST ST.

Toronto

Tel. EM. 4-7146

Namų adr.: 6 Marshall St.

Tel. LL. 5769

Kalbamos valandos:

Kasdien nuo 11-12 val., 2-4 val.

po pietų ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p.p.

Sekmadien, pagal susitarimą.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. Informacijų kreiptis OL. 1403 9 Delaware Ave., Toronto, Ont 24 valandų tarnyba.

MONTREAL, Que.

Isigys sklypą bažnyčiai

Sausio 20 d. Aušros Vartų parapijos susirinkimas apsvairstė klebono J. Kubiliaus surinktus davinius apie sklypo pirkimą lietuvių bažnyčiai. Vieta — Ville Emard rajone, šalia Verdun, prie tilto. Rajonas dar nelabai apstatytas, bet nesunkiai pasiekiamas ir turįs perspektyvą greitai išsiplėsti. Vieta nesunkiai pasiekiamas ne tik Ville Emard ir Verdun lietuviams, bet ir kitų dalių gyventojams. Susirinkimas sklypo pirkimui pritare.

Ko kas siekia

Montrealio politikieriai visokiais būdais stengiasi į tarporganizacinius vienetų įvelti ginčus dėl VLIKO. Stengiamasi kirsti pagrindinę šaką — Tautos Fondą, sąboduojant patiems jo rėmimą išvartant akciją kitų tarpe. Ypač aktingas toje srityje pasirodė neseniai į ALOKą atėjęs p. Šimelaitis. Kažin ar tikslus kelias pasirinktas "reformuoti VLIKą?" Ar ta kova prieš Tautos Fondą nebūtų geriau palikti "raudoniejiems", kurie lig šiol ją vedė vieni, o dabar trina rankas susiradę gerų padėjėjų.

Gandai ar tikrovė?

Montrealyje plačiai kalbama, kad viena organizacija, dėl kurios atstovų užsispyrimo jau kelis kartus buvo atidėti terminai KLB rinkimams skelbti, vis dar nežadanti pasiduoti ir toliau sieksianti rinkimų uždelsimo, neva dėl senųjų lietuvių nesidomėjimo bendruomene ir per mažo Montrealyje įsiregistravusių skaičiaus.

— Į Aušros Vartų parapiją iš Paryžiaus atvyko Tėvas Kazimieras Peckys, SJ. Sausio 20 d. laikė sumą ir pasakė gražų pamokslą.

— Ateinantį šeštadienį, sausio 26 d. ir sekmadienį 27 d. 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje bus rodoma juokinga filma "Go West".

— Pereitą šeštadienį Aušros Vartų parapijos patalpose įvyko jaunųjų ateitininkų susirinkimas. Buvo aptarti įvairūs einamieji klausimai bei daliniai nustatytos naujųjų metų girės.

— Pereitą šeštadienį Lietuvos Atgimimo Sajūdžio skyrius buvo surengęs linksnų šokių, į kuriuos atsilankė nemažai publiko. Šokiams grojo kapela "Melodija". Veikė bufetas, buvo loterija bei premijuoti šokiai. Vakarais visiems labai patiko, o ypač buvo patogū, kad įvyko miesto centre.

Padėka

Mirus a. a. Jodvygai Polikauskieni, širdingai dėkojame visiems vienokių ar kitokių būdų mus užjautusiems, o ypač Aušros Vartų parapijos klebonui T. Kubiliui, SJ, kun. Vilkaičiui ir T. St. Kulbiui už iškilmingas mišias bei bendrai visiems, kurie atsiminė mus mūsų liūdėsio valandoje. Nuliūde:

dukros, žentas ir anūkai.

Gen. Konsulo J. Budrio pagerbimas

Sausio 12 d. vakare ponų Navikėnų namuose įvyko pagerbimas Mažosios Lietuvos išlaisvinimo Vado p. J. Budrio. Veisėse dalyvavo patys šeimininkai pp. J. Navikėnai, Marija Aukštaitė, Dr. Dauska su ponia, A. V. Kleb. kun. Kubilius, SJ, kun. Kulbis, SJ,

kun. Vilkaitis, prof. Ramūnas, teisininkas p. Gražys su ponia, p. Kęsgaila (buvęs Kauno miesto burmistras) su ponia, p. Puskė palaitienė (Maž. Liet. laikraščio "Keleivis" redaktorius žmona), muz. Piešina su ponia, p. Českauskas su ponia, leit. Kudžma su ponia, p. Algimantas Navikėnas ir A. Navikevičius.

Buvo sveikinimo tostai, kalbos. P. Gražiui paprašius, gerb. Konsulas pasakė kalbą apie Lietuvos perspektyvas, jos laisvę, bylą. Kalbėjo kondensuotai, gliai, jautriai ir gyvai, nesimuldamas pranašo rolės. Po Konsulų kalbos sugiedota jam "Ilgiausių metų".

Besiklausydamos vyresniųjų kalbų, šeiminkų 6 metų Rimutis prisistatė gerb. konsului, pasisakė, kad ir jis būsiąs karys, ir jis eisias tėvynės vaduot, o dabar galis tik padėkluoti:

"... Karys nuo priešų Tėvynę gina."

Ir są užaugęs būsiu karys. Turėsiu širdį Lietuvai grynai, Jau niekas mūsų pavergt nebdris".

Po kalbų svečiai išjudė po kitus kambarius, pasigirdo daina, į kurią įsijungė ir gerbiams Svetys savo gražiu balsu.

Jaukiai ir maloniai bėgo valandos. Visus papuošdamos broliškumu, vieningumu, gražia nuotaika. Didelis nuopelnas priklausau poniai Helenai Navikėnienei, taip gražiai paruošusiai stalus, kuriai gelbėjo p. Genovaitę Kudžmienę, jos dukrelę. Atsisveikinant garbingą sveitį, išteikta jam kuklios dovanelės. Vytis medžio išdėgime (kapt J. Navikėno rankdarbis), o poniai Reginald pirštinais (Montrealio "Vaives" skaučių rankdarbis).

Gen. kon. Budrys šeštadienio lietuvių mokykloje

Sausio 12 d. Gen. kons. p. Budrys aplankė Aušros Vartų parapijos šeštadienį lietuvių mokyklą. Kartu su p. Konsulų buvę mokyklos globėjai Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Kubilius, MLBD pirmininkas p. Pėteraitis, inž. Narbutas ir p. Norke liūnas.

P. Gen. Konsulas pasveikino mokinius, duodamas daug vilties visiems grįžti į laisvą nepriklausomą Lietuvą, apgailestavo ne atžėgęs mokiniams lietuvišką knygų ir atvirukų, nes visiškai nesitikėjęs Montrealyje rasti tokią gausią, net trijų komplektų mokyklą su 80 mokinių. Teiravosi ar yra mokinių čia gimusių lietuvių. Mokytojams buvo sukurta pasakyti karti tiesa, kad čia gimusių lietuvių yra tik keli.

Ypatingai susidomėjo p. Gen. Konsulas mūsų mažuoju šešiamėčiu deklamatoriumi Emiliu Knystautu, kuris meistriškai padeklamavo eilėraštį "Margi plačiažandį". P. Gen. Konsulas apdovanojo jį gražiu lietuvišku pašto ženkle, žadėdamas dar ką nors lietuviško prisijusti iš Amerikos.

Mūsų mažieji sveiči buvo labai patenkinti. Parėję iš mokyklos ir namus turėjo daug pasakojimo savo tėveliams. Labai džiugu, kad mokyklos globėjus kun. Kubilius pakvietė p. Gen. Konsulą aplankyti mūsų lietuvišką švietimo įstaigą, kuri jau tęsia savo kuklų darbą trečiuosius metus.

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?

\$16.000. Crawford gatvė (prie parko). 9 dideli kambariai, naujas karštu vandeniu apšildymas (su alyva). 3 virtuvės, moderniška vonia. Geras garažas.

\$12.900. Sunnyside gatvė. 7 kambariai, atskiras namas. 2 garažai. Įmokėjimas \$4.500.

\$18.000. Roncesvalles' krautuvely su 10 kambarių. Vandeniu apšildomas namas. Krautuvely dabar tuščia

Kreiptis: A. GARBENIS — vakarais — HY. 1543 arba V. ANDREJAUSKAS-Andrews

H. M. DAVY & Co

REAL ESTATE BROKERS

105 RONCESVALLES AVE.

TELEF. LA. 2763 arba LA. 6101

Dėmesio!

Lietuvių visuomenės patogumui atidarytas namų pardavimo ir pirkimo biuras:

R. TESLIA Real Estate & Insurance Broker

575 QUEEN STR. WEST (prie Bathurst Str.) II-as aukštas

Visais namų pirkimo — pardavimo, paskolų sudarymo, apsidraudimo reikalais mielai Tamstoms patarnaus

Dr. JUOZAS KASKELIS

Telef.: WA. 2617 ir WA. 2618

Mūsų centrinis biuras yra: 863 Bloor Str. W., Telef. KE. 9459 ir Hamiltone 1292 King Str., telef. 93558.